

ФИНАНСИРУЕТСЯ ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ

Намояндагии
Иттиҳоди Аврупо
дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон

намояндагии
Ислоҳоти
байналмилалӣ
маҳбасҳо дар
Осиёи Марказӣ

Фонди Ҷамъиятии
«Ташаббуси
ҳуқуқӣ»

Ташкилоти
ҷамъиятии
«Ҷамъияти
равоншиносон –
машваратчиён –
равонпизишкони
ҶТ»

ДАСТУР

оиди таъмини офиятбахшии
иҷтимоии маҷмӯӣ ба қурбониёни
шиканҷа ва аъзои оилаҳои онҳо

Дастур дар доираи лоиҳаи :
“Пешбурди равиши мусоидат ба
ҳифзи ҳуқуқи инсон дар ҷараёни ислоҳоти
системаи пенитенсиарии Тоҷикистон ” таҳия
шудааст

Душанбе 2020

Таҳиякунанда:

Умеда Эргашева - мутахассиси оид ба кори иҷтимоӣ.

Ислоҳоти байналмилалии маҳбасҳо (PRI) - созмони ғайридавлатӣ мебошад, ки дар сатҳи ҷаҳонӣ корхоро оид ба пешбурди низоми адолати судии ҷиноӣ, ҳимояи ҳуқуқи инсон барои ҳама ва бидуни зарар ба анҷом мерасонад. PRI фаъолиятро ба он равона месозад, ки низомҳои адолати судии ҷиноӣ бидуни таъбиз бошанд ва ҳуқуқҳои шахсони осебпазирро ҳимоя менамояд. Барномаҳои амалии ҳуқуқи инсонро татбиқ менамояд ва ислоҳотро, ки адолати судии ҷиноӣ одилона ва самарабахш пеш мебарад, дастгирӣ менамояд.

PRI дар Нидерландия ба қайд гирифта шудааст (рақами бақайдгирӣ 40025979), PRI бо идораҳо дар якҷанд минтақа дар саросари ҷаҳон кор мекунад.

<http://www.penalreform.org/>

Фонди ҷамъиятии "Ташаббуси ҳуқуқӣ" - 13 июни соли 2014 таъсис ёфта ташкилоти ҷамъиятии ғайритиҷоратӣ мебошад, ки фаъолиятро ба ҳифз ва пешбурди ҳуқуқҳои инсон (ҳуқуқи кӯдак) дар Тоҷикистон равона шудааст. **Вазифаи ташкилот** мусоидат дар ташаккули ҷомеаи шахрвандӣ ва волоияти қонун дар Тоҷикистон тавассути татбиқи лоиҳаҳо ва барномаҳои мебошад, ки ба рушди иштироки ҷомеа, шарикӣ иҷтимоӣ ва масъулияти ҳокимият равона шудаанд. **Мақсади ташкилот** ҳимоя ва пешбурди ҳуқуқи озодӣҳои инсон дар Тоҷикистон тавассути истифодаи механизмҳои самарабахши байналмилалии ҳифзи ҳуқуқи инсон (ҳуқуқи кӯдак); баланд бардоштани сатҳи огоҳӣ аз ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқи кӯдак мебошад.

Ташкилоти ҷамъиятии «Ҷамъияти раваншиносон – машваратчиён ва раванпизишкони Ҷумҳурии Тоҷикистон» ташкилоти ихтиёрӣ, худидоравӣ, ғайритиҷоратӣ ва ҷамъиятӣ мебошад. Ҳадафи таъсис ва самти фаъолияти Ҷамъият муттаҳид кардани раваншинос машваратдиҳанда ва раванпизишкони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳамоҳангсозӣ ва пешбурди фаъолияти касбӣ ва илмӣ онҳо, инчунин ифода ва ҳимояи манфиатҳои касбии аъзои Ҷамъият дар соҳаи раванпизишкӣ ва раваншиносӣ мебошад. Вазифаҳои Ҷамъият инчунин ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои гуногунро, ки ба нигоҳ доштани солимии равонии аҳолии кишвар равона карда шудаанд, дар бар мегиранд.

Таҳияи ин дастур дар доираи лоиҳаи “Пешбурди равиши мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқи инсон дар ҷараёни ислоҳоти системаи пенитенсиарии Тоҷикистон ” бо дастгирии молиявии Намояндагии Иттиҳоди Аврупо дар Тоҷикистон, аз ҷониби Созмони Байналмилалӣ "Ислоҳоти байналмилалӣ маҳбасҳо", Фонди ҷамъиятии "Ташаббуси ҳуқуқӣ" " ва Ташкилоти ҷамъиятии «Ҷамъияти раваншиносон – машваратчиён ва раванпизишкони Ҷумҳурии Тоҷикистон» амалӣ карда шудааст.

Фикру мулоҳизаҳои дар давоми чорабиниҳои лоиҳавӣ ва / ё насприяҳои лоиҳа баёншуда, нуқтаи назари расмӣ Намояндагии Иттиҳоди Аврупо дар Тоҷикистонро инъикос намекунанд.

МУҚАДДИМА

САРСУХАН	7
1. МУҚАРРАРОТИ ИБТИДОӢ	13
1.1. Муқаррароти асосӣ ва мафҳумҳо	13
1.2. Офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯи қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо.....	19
1.3. Гурӯҳи афзалиятноки истифодабарандагон	21
1.4. Ҳадафи офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯи қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо.....	21
1.5. Натиҷаҳои пешбинишуда	22
1.6. Принсипҳои таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ	22
1.7. Дастгирии иҷтимоии маҷмӯи инфиродӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо	26
1.8. Вазифаҳои корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ҳамчун як қисми дастгирии иҷтимоии маҷмӯи инфиродӣ барои истифодабаранда.....	29

2. ТАВСИФИ НАМУДҶОИ АСОСИИ	
ФАЪОЛИЯТ	30
2.1. Муайян кардани истифодабарандагони эҳтимолӣ ва қабул ба хизматрасонии иҷтимоӣ.....	30
2.2. Бастани шартномаи хизматрасонӣ.....	34
2.3. Кушодани парвандаи шахсии истифодабаранда.....	35
2.4. Арзёбии маҷмӯи ниёзҳо	38
2.4.1. Хусусиятҳои гузаронидани арзёбӣ	42
2.5. Таҳияи нақшаи инфиродии хизматрасонӣ.....	44
2.6. Мониторинг ва таҷдиди назар намудани нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабаранда	45
2.7. Намудҳо ва мундариҷаи асосии хизматрасониҳо	48
2.7.1. Ташкили кӯмаки иҷтимоӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо.....	48
2.7.2. Ташкили ёрии тиббӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо	49
2.7.3. Ташкили кӯмаки равонӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо.....	51
2.7.4. Ташкили ёрии ҳуқуқӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо	52
2.8. Анҷомдиҳии хизматрасонии иҷтимоӣ...	53

3. ЗАМИМАҶО.....	56
Шаклҳои ҳуҷҷатгузори парвандаи шахсии истифодабаранда	56
Шакли № 1. Дафтари бақайдгирии роҳатҳо (мурочиатҳо)	57
Шакли № 2. Роҳат барои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ	58
Шакли № 3. Ариза дар бораи қабул ба офиятбахшии иҷтимоӣ.....	59
Шакли № 4. Шартнома оиди таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ	60
Шакли № 5. Арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда.....	64
Шакли № 6. Протоколи ҷаласаи гурӯҳҳои байнисоҳавӣ	74
Шакли № 7. Нақшаи инфиродии хизматрасонӣ ба истифодабаранда (НИХИ)	75
Шакли № 8. Рӯзномаи корӣ барои дастгирии инфиродии истифодабаранда.....	76
Шакли № 9. Хударзёбии сифати зиндагӣ	77
Шакли № 10. Генограмма.....	79

САРСУХАН

Дастур оиди таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ ба қурбониёни шиканҷа ва аъзои оилаҳои онҳо дар доираи Лоихаи ИА "Пешбурди равиши мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқи инсон дар ҷараёни ислоҳоти системаи пенитенсиарии Тоҷикистон" таҳия шуда, аз ҷониби Фонди ҷамъиятии "Ташаббуси ҳуқуқӣ" татбиқ карда мешавад. Дастур барои кормандони иҷтимоии амалкунанда, ки ба қурбониёни шиканҷа ва / ё дигар намудҳои муносибати бераҳмона, инчунин ба оилаҳои онҳо хизмати офиятбахшии иҷтимоӣ мерасонанд, пешбинӣ шудааст ва тавсифи марҳилаҳои дастгирии иҷтимоии инфиродӣ барои гуруҳи мақсаднок аз лаҳзаи қабул то ба итмом расидани давраи офиятбахширо дар бар мегирад.

Дастур истифодаи технологияи дастгирии инфиродии Идоракунии парванда ("Кейс-менечмент")-ро, ки дар доираи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 724, аз с. 2012) "Дар бораи Тартиб ва ҳаҷми пешниҳод намудани хизматрасониҳои ройғони иҷтимоӣ" тасдиқ шудааст, дар назар дорад. Ин технология рушди низоми хизматрасониҳои иҷтимоӣ, баланд бардоштани сифати хизматрасонӣ ба гуруҳҳои осебпазири аҳолиро пешбини менамояд. Мақсади технологияи мазкур кумак ба истифодабарандагони

хизматрасониҳо дар рафъи ҳолатҳои мушкили
зиндагӣ ва таъмини фаъолияти мустақил мебошад.
Принсипҳои асосии технология ҳамкориҳои
байнисоҳавӣ ва байниидоравӣ, инчунин иштироки
фаъолонаи истифодабарандаи хизматрасониҳо дар
ҳама марҳилаҳои идоракунии парвандаҳо
мебошанд.

Айни замон, дар кишвар Эътилофи
(Коалитсия) ҷомеаи шахрвандии Ҷумҳурии
Тоҷикистон зидди шиканча ва бечазой амал мекунад,
ки он зиёда аз 20 ташкилоти ғайридавлатӣ ва шахсони
алоҳидаро муттаҳид мекунад ва 10 сол аст, ки дар соҳаи
пешгирии шиканча ва дигар намудҳои муносибати
бераҳмона дар Тоҷикистон фаъолият мекунад.

Яке аз самтҳои фаъолияти Эътилоф расонидани
хизматҳои офиятбахшии иҷтимоӣ барои қурбониёни
шиканча ва / ё оилаҳои онҳо мебошад. Барои
пешниҳоди ин хизматрасониҳо, дар назди Эътилоф
Гурӯҳ оид ба офиятбахшӣ таъсис дода шудааст.
Ҳадафи асосии гурӯҳ кумак ба қурбониёни шиканча ва
дигар намудҳои муносибати бераҳмона ва оилаҳои
онҳо дар барқарор кардани мустақилият,
қобилиятҳои ҷисмонӣ, рӯҳӣ, иҷтимоӣ ва касбӣ,
инчунин ҳамгирии пурраи иҷтимоӣ ва иштироки
онҳо дар ҷомеа мебошад.

Эътилоф инчунин Гурӯҳи кӯмаки ҳуқуқиро
ташкил намудааст, ки фаъолияти он ба мусоидат

намудан ба ташкили низоми воқуниши самаранок ба шикоятҳо дар бораи шиканча ва рафтори бераҳмона ва механизми мустақили тафтишоти шиканча, инчунин ҳамоҳангсозии фаъолиятҳо барои расонидани кумаки амалии ҳуқуқӣ ба қурбониёни шиканча ва хешовандони онҳо равона карда шудааст.

Шиканча яке аз вайронкунии бераҳмонаонаи ҳуқуқи инсон ва даҳолати мустақим ба ҳуди моҳияти шаъну шарафи инсон мебошад ва мутобиқи қисми 3 моддаи 18 Конститутсияи Тоҷикистон, «ҳеҷ кас наметавонад мавриди шиканча, бераҳмӣ ва муносибати ғайриинсонӣ қарор гирад». Сарфи назар аз он, ки меъёрҳои байналмилалӣ доир ба ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқҳои байналмилалии башардӯстона истифодаи шиканчаро дар ҳама ҳолатҳо манъ мекунанд, шиканча ва муносибати бераҳмона дар зиёда аз нисфи кишварҳои ҷаҳон истифода карда мешавад. Сохторҳои қудратии давлатӣ ва дигар субъектҳо манъи мутлақи шиканчаро зери суол гузошта, кӯшиш ба харҷ медиҳанд, ки истифодаи онҳоро бо зарурати ба даст овардани маълумот асоснок кунанд. Яке аз ҳадафҳои асосии шиканча ба ҳолати нотавонии шадид ва азобҳои равонӣ расонидани инсон мебошад, ки метавонад боиси суст шудани вазифаҳои когнитивӣ, эмотсионалӣ ва рафторӣ гардад. Шахсони

истифодабарандаи шиканча на танҳо мекушанд, ки шахсро аз ҷиҳати ҷисмонӣ осебпазир кунанд, балки шахсияти ӯро низ хароб кунанд, кӯшиш мекунанд, ки дар истифодабаранда қобилияти эътироф кардани худро ҳамчун як қисми оила ва ҷомеа, шахсе, ки орзуҳо, умедҳо ва нақшаҳои оянда дорад, нест кунанд. Бо роҳи пахши бераҳмона ва сушт кардани иродаи қурбониёни худ, шахсони истифодабарандаи шиканча инчунин онҳоеро метарсонад, ки бо истифодабаранда, (масалан, аъзои оилаи ӯ) муошират мекунанд. Ҳамин тариқ, шиканча метавонад ба муносибатҳои шахсии байни ҳамсарон, волидайн, фарзандон, дигар аъзоёни оила ва муносибати байни истифодабарандагон ва ҷомеаҳои онҳо таъсири амиқ расонад.

Соли 1948, дар Эълумияи умумии ҳуқуқи башар, ки онро Ассамблеяи Генералии СММ қабул кардааст, ҷомеаи ҷаҳонӣ шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шарафро маззамат кард. Дар соли 1975, ба туфайли фаъолияти фаъолонаи ташкилотҳои ғайридавлатӣ (ТҒД) Эълумия дар бораи ҳимояи ҳама ашхос аз шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ва таҳқиркунандаи шаъну шараф қабул карда шуд. Баъдтар дар соли 1982 Принсипҳои одоби тиббӣ қабул карда шуданд, ки ба нақши кормандони соҳаи

тандурустӣ, алалхусус табибон, дар ҳифзи маҳбусон аз шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шараф марбутанд. Соли 1984, 10 декабр Конвенсияи зидди шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шараф қабул карда шуд, ки он 26 июни соли 1987 эътибор пайдо кард ва санади асосии байналмилалие мебошад, ки шиканчаро дар ҳама ҳолатҳо манъ мекунад.

Дар моддаи 14-и Конвенсия гуфта мешавад, ки "Ҳар як давлати узв дар низоми ҳуқуқии худ кафолат медиҳад, ки қурбонии шиканча чуброн гирад ва ба талофии одилона ва муносиби қонунан муқарраршуда ҳақ дошта бошад, аз ҷумла маблағ барои офияти (реабилитатсияи) пурратар. Дар сурати марги ҷабрдида дар натиҷаи шиканча ҳуқуқ ба талофӣ ба нонхӯрони ӯ дода мешавад. "

Таҳлили қонунгузори миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дод, ки санадҳои меъерии ҳуқуқии мавҷуда муқаррароти махсус оид ба офиятбахшии қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона, надоранд. Рӯйхати гурӯҳҳои аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мувофиқи вазъи иҷтимоӣ ва нишондодҳои тиббӣ ба гирифтани хизматрасонии роғони тиббӣ ҳуқуқ

доранд, қурбониёни шиканча ва хешовандони онҳоро дар бар намегирад. Дар тавсифи гурӯҳи мақсадноки Низомнома дар бораи расонидани кӯмаки иҷтимоӣ дар хона, ин категорияи манфиатгирандагон низ пешбинӣ нашудааст.

Дар соли 2017, Тоҷикистон аз Кумитаи СММ зидди шиканча тавсияҳои иловагӣ гирифт, ки ба таъмини хизматрасониҳои барқароркунии ҳадди аксар барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо ишора мекунад. Вобаста ба ин тавсияҳо, дар назди Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Гурӯҳи корӣ оид ба татбиқи стандартҳои Протоколи Истанбул таъсис дода шуд. Дар навбати худ, Эътилофи зидди шиканча ва бечазой бо намояндагони Гурӯҳи корӣ ҳамкорӣ мекунад ва имкони ба нақшаи кории вазорат ворид намудани банди таъсис додани системаи давлатии офиятбахшии қурбониёни шиканча ва оилаҳои онҳоро баррасӣ мекунад.

Дастур оид ба таъмини офиятбахшии маҷмӯӣ иҷтимоӣ барои қурбониёни шиканча ва оилаҳои онҳо бо назардошти таҷрибаи ҷаҳонӣ ва таҷрибаи кор бо қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона ва оилаҳои онҳо, алаҳусус таҷрибаи Гурҷистон, Арманистон, Қазоқистон ва инчунин стандартҳои Протоколи Истанбул таҳия шудаанд.

1. МУҚАРРАРОТИ ИБТИДОӢ

1.1. Муқаррароти асосӣ ва мафҳумҳо

Рӯйхати ихтисорот:

СММ	Созмони Милали Муттаҳид
ТУТ	Ташкилоти Умумичаҳонии Тандурустӣ
СО	Суди Олӣ
КЗШ	Конвенсияи зидди шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳкиркунандаи шаъну шараф
КҶ	Кодекси ҷиноятӣ
ҶТ	Ҷумҳурии Тоҷикистон
ГКҶ	Гуруҳи кӯмаки ҳуқуқӣ
НИХИ	Нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабаранда

Шиканча - қасдан расонидани азобу уқубати ҷисмонӣ ва (ё) рӯҳӣ, ки аз ҷониби шахсе, ки таҳқиқ ё тафтишоти пешакӣ мегузаронад ё шахси мансабдори дигар ё бо таҳрики онҳо ё розигии хомӯшонаи онҳо ё бо огоҳӣ доштани онҳо аз ҷониби шахси дигар, бо мақсади аз шахси таҳти шиканча қарордошта ё шахси сеюм гирифтани маълумот ё иқроршавӣ ё ҷазо додани ӯ барои ҳаракате, ки ӯ ё шахси сеюм содир намудааст ё дар содир намудани он гумонбар шудааст, инчунин тарсонидан ё маҷбур кардани ӯ ё

шахси сеюм ё бо сабаби дигаре, ки ба ҳар гуна таъбиз асос ёфтааст, содир шудааст,- (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1661)

Муносибати бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шараф - амале, ки боиси азоби шадиди ҷисмонӣ ва рӯҳӣ мегардад, ки нисбат ба вазъ наметавонад ҳамчун «шиканҷа» банду баст карда шавад, намунаи истинод дар матн, зеро он бо дараҷаи камтар азоби шадид мерасонад, одатан бидуни ҳеҷ гуна ҳадафи муайян сурат мегирад, аммо дар ин ҳолатҳо нияти қарор додани шахс ба ҳолате ҳаст, ки ба муносибати бад баробар карда шудааст, чунин амалҳо дар инсон ҳисси тарсу ҳарос, изтироб ва нокомилиро бедор намуда, метавонад одамро паст занад, дар ниҳоят муқовимати ҷисмонӣ ва рӯҳии ӯро бишканад ва ӯро маҷбур кунад, ки бар хилофи иродаи худ амал кунад.

Бемории пас аз осеби стресс (БПОС) - як ҳолати вазнини равонӣ мебошад, ки дар натиҷаи ҳодисаҳои маротибаина ё такроршаванда руҳ медиҳад, ки ба равонии шахс таъсири манфии ниҳоят бузург мерасонанд. Особпазирии ҳодиса бо эҳсоси нотавонии шахс аз сабаби имконнопазирии самарабахш амал намудан дар вазъияти хатарнок алоқамандии зич дорад. Ин таъхис бештар бо оқибатҳои равонии шиканҷа алоқаманд аст.

Экспертизаи судии тиббӣ - амали муурофиавие мебошад, ки иборат аз гузаронидани таҳқиқот ва додани хулосаи коршинос оид ба масъалаҳое мебошад, ки ҳалли онҳо дониши махсусро дар соҳаи илм, техника, санъат ё ҳунар талаб мекунад ва аз ҷониби суд, судья, мақомоти тафтишот, шахси пурсишкунанда, аз ҷониби муфаттиш, бо мақсади муайян кардани ҳолатҳои собиткунанда дар парвандаи муайян, ба зимаи коршинос гузошта мешавад.

Воҳидҳои асосии сохтории низоми иҷроӣ
ҷазои ҷиноятӣ - муассисаҳои ислоҳотӣ, боздоштгоҳҳои пешакӣ (СИЗО), марказҳои ислоҳӣ ва нозироти корҳои ислоҳӣ мебошанд.

Реститутсия - баргардонидани истифодабаранда ба муҳите, ки ӯ дар он дар сурати мавҷуд набудани қонуншиканӣ мебуд. Реститутсия метавонад озодкунӣ, барқароркунии ҳуқуқ ё вазъи иҷтимоӣ, барқароркунӣ дар ҷои қор, баргардонидани амвол ва ғайраро дар бар гирад.

Ќуброн - пардохти зараре, ки дар натиҷаи вайронкунӣ расонида шудааст, аз ҷумла зарар ба саломатӣ, зарари равонӣ, дард, азоб, изтиробии азсаргузаронида, имкониятҳои аз дастрафта (масалан, гирифтани маълумот), даромади аз дастрафта, зарар ба обрӯ, инчунин хароҷоти

намояндагии ҳуқуқӣ, кӯмаки коршиносон, ёрии тиббӣ, кӯмаки равонӣ ва ғ.

Сатификатсия (қаноатмандӣ) ва кафолати такрор наёфтган - чораҳои инфиродӣ ё дастаҷамъона, ба монанди узрҳоии оммавӣ ё эътирофи далелҳо ва / ё масъулият, муҷозоти шахсони гунаҳгор, ҷустуҷӯи шахсони гумшуда ё муайян кардани ҷойи ҷасади онҳо, муайян кардани боқимондаҳои ҷасад, амалҳои дигаре, ки ба пешгирии ҷунин қонуншиканиҳо дар оянда равона шудаанд.

Офиятбахшии иҷтимоӣ ҳамчун технологияи кори иҷтимоӣ - барқарорсозии вазъи иҷтимоии шахс, гурӯҳи одамон, ки аз сабаби мушкилоте, ки дар зиндагии онҳо вазъияти душвор ба вуҷуд овардааст, гум ё паст шудааст. Ба ин мушкилот маъҷубӣ, адои ҷазо дар ҷойҳои маҳрум сохтан аз озодӣ, муҳочират, бекорӣ ва ғайра таалуқ доранд.

Вазъияти душвори зиндагӣ – вазъияте, ки ҳаёти муқаррарии инсонро ба таври объективӣ вайрон мекунад, ки ӯ мустақилона онро бартараф карда наметавонад, аз ҷумла мушкилоти марбут ба солимии рӯҳӣ ва ҷисмонӣ, оқибатҳои зӯрварӣ ё ҳолатҳои марбут ба хавф барои ҳаёт, инчунин дигар ҳолатҳои душвори зиндагӣ.

Истифодабарандаи хизматрасонии иҷтимоӣ - шахрванд ё гурӯҳи шахрвандони дар ҳолати вазнини зиндагӣ қарордошта, ки бо хизматрасонии иҷтимоӣ таъмин карда мешаванд.

Дастгирии инфиродии иҷтимоӣ - ин раванди маҷмӯӣи расонидани хизматҳо ба истифодабаранда аз ҷониби гурӯҳи мутахассисони байнисоҳавӣ бо назардошти талабот ва иштироки фаъолонаи ӯ дар рафъи вазъи душвори зиндагӣ ё кам кардани таъсири он мебошад, ки аз ҷониби роҳбари парванда (кейс менечер) идора карда мешавад.

Идоракунии парванда (кейс менечмент) - технологияи дастгирии инфиродии истифодабаранда мебошад, ки марҳилаҳои асосии он аз: арзёбии эҳтиёҷот, банақшагирӣ, ташкил, назорат ва ҳуҷҷатгузори раванди расонидани хизмат, тақсимои захираҳо ва таъмини робитаи байни дастаи байнисоҳавӣ ва иштирокчиёни берунии раванд иборат мебошанд.

Кори иҷтимоӣ - фаъолияти касбӣ бо мақсади кумак ба одамон, гурӯҳҳои иҷтимоӣ дар бартараф кардани мушкилоти шахсӣ ва иҷтимоӣ тавассути дастгири, ҳифз, ислоҳ ва барқарорсозӣ мебошад.

Роҳбари парванда (барандаи парвандаи шахсӣ) - мутахассиси масъул оид ба идоракунии парванда, ки аз ҷониби роҳбари хадамоти иҷтимоӣ

таъин шуда, тамоми марҳилаҳои раванди дастгирии инфиродии истифодабаранда ва кори дастаи байнисоҳавиро ҳамоҳангсозии менамояд.

Гурӯҳи байнисоҳавӣ - як гурӯҳи мутахассисони доимоамалкунанда мебошад, ки вазифаи он баррасии натиҷаҳои арзёбии ниёзҳои истифодабаранда, таҳия, тасдиқ ва баррасии такрорӣ нақшаи инфиродии хизматрасонӣ, хизматрасонӣ ва дигар масъалаҳои муҳими марбут ба идоракунии парвандаҳо мебошад.

Арзёбии ниёзҳо - ин раванди ҷамъоварӣ, ҷамъбаст ва таҳлили иттилоот дар бораи ҳолатҳои моддӣ ва ҷисмонӣ ва ҳаётии истифодабаранда бо мақсади муайян кардани намудҳо ва ҳаҷми зарурии хизматҳо, таъсири онҳо ба рафъи ҳолатҳои душвори зиндагӣ мебошад.

Нақшаи инфиродии хизматрасонӣ ба истифодабаранда (НИХИ) - барномаи дастгирии иҷтимоӣ барои истифодабаранда мебошад, ки онро гурӯҳи байнисоҳавии мутахассисон бо иштироки истифодабаранда дар асоси баҳодихии ниёзҳои ӯ, муайян кардани ҳадафҳо, вазифаҳо ва натиҷаҳои пешбинишудаи дастгирии инфиродӣ, инчунин намудҳои хизматҳо, пайдарпайӣ ва мӯҳлати пешниҳоди онҳо таҳия кардааст.

Мониторинг - ин раванди мунтазами арзёбии вазъи истифодабаранда ва иҷрои НИХИ мебошад.

Мониторинг ба роҳбари парванда имкон медиҳад, ки ба тағиротҳои ниёзҳои истифодабарандагон воқуниш нишон диҳад ва аз ин рӯ пешниҳоди баъзе хизматҳоро таҷдиди назар кунад. Ин кафолат медиҳад, ки танҳо хизматҳои зарурӣ пешниҳод карда шаванд ва захираҳо сарфа карда шаванд.

Дахлати бӯҳронӣ - ин ёрии таъҷилии тиббӣ-равонӣ ба шахсе мебошад, ки дар ҳолати бӯҳрон аст, ки ба принципҳои кӯтоҳмуддат, воқеӣ, ҷалби шахсӣ ва ҷалби касбӣ асос ёфтааст.

Мутобиқшавии иҷтимоӣ - ин раванди рафъи ҳолатҳои душвори зиндагӣ аз ҷониби истифодабарандаи хадамоти иҷтимоӣ ва ҳамгирӣ бо ҷомеа мебошад.

Машварати кори иҷтимоӣ - стратегия, технология ва усули кӯмаки касбӣ мебошад, ки ба таҳлили мушкилоти истифодабаранда вобаста ба эҳсосот, андешаҳо ва амалҳои ӯ, ки ба тағирёбии вазъ мусоидат мекунад, равона карда шудааст.

1.2. Офийатбахшии иҷтимоии маҷмӯии қурбонӣни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Шиканча ва дигар муносибатҳо ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ, таҳқиркунандаи шаъну шараф метавонанд ба қурбонии шиканча таъсири харобиовар расонанд. Оқибатҳои шадиди шиканчаи

ҷисмонӣ ва равонӣ метавонад зиндагии инсонро халалдор созад ва мушкилиҳое эҷод кунад, ки дар муносибат бо дигарон, расидан ба ҳадафҳои касбӣ ё рушди шахсӣ монеа мешаванд. Азоби ҷисмонӣ ва равонӣ, ки дар натиҷаи шиканҷа ба вучуд омадааст, метавонад даҳсолаҳо тӯл кашад ва метавонад на танҳо ба шахси шиканҷашуда, балки ба аъзои оила, аз ҷумла кӯдакон низ таъсир расонад.

Офиятбахшии маҷмӯи иҷтимоӣ ба принсипи муносибати инфиродӣ ва байнисоҳавӣ асос ёфта, ба қурбонӣни шиканҷа ва / ё аъзои оилаи онҳо (минбаъд истифодабаранда номида мешавад) кӯмак мекунад, ки зиндагии худро тавассути гирифтани маҷмӯи муайяни хизматҳо, аз ҷумла кумаки тиббӣ, равонӣ, иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ барқарор кунанд. Равиши инфиродӣ дар барқарорсозӣ талабот ва хусусиятҳои инфиродии истифодабаранда, аз ҷумла заминаи фарҳангӣ, иҷтимоӣ ва хусусиятҳои муҳити ӯро ба назар мегирад. Сари вақт гирифтани хизматрасониҳои барқарорсозӣ ба саломатӣ ва некӯаҳволии истифодабаранда ва аъзои оилаи ӯ таъсири мусбат мерасонад, ба мустаҳкам шудани қобилияти мустақилона амал кардан ва тавонмандии ӯ, дастгирии робитаҳои мусбӣи оилавӣ ва иҷтимоӣ, бозгашт ба бозори меҳнат, иштирок дар ҳаёти ҷамъиятӣ ва иҷтимоӣ кӯмак мерасонад.

1.3. Гурӯҳи афзалиятноки стифодабарандагон

Гурӯҳи афзалиятнок - қурбониёни шиканча ва / ё дигар намудҳои муносибати бераҳмона ва аъзои оилаи онҳо, аз ҷумла:

- дастгиршудагон, маҳбусон ва аз маҳбас озод шудагон, ки мавриди шиканча, муносибати бераҳмона ва фишори равонӣ қарор гирифтаанд, инчунин маҳкумшудагони бо мушкилоти рӯҳӣ, алахусус занон ва ноболиғон;

- аъзои оилаи қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона, ки таҳти фишор қарор гирифтаанд ё шохиди истифодаи шиканча ва муносибати бераҳмона нисбати хешовандони худ мебошанд.

1.4. Ҳадафи офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯии қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Ҳадафи хизматрасониҳои офиятбахшии маҷмӯии иҷтимоӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо расонидани кӯмаки ҳадди имкон дар барқарор кардани солимии рӯҳӣ ва ҷисмонӣ, қобилиятҳои рӯҳӣ, иҷтимоӣ ва касбии онҳо, инчунин ҳамгирии иҷтимоӣ ва иштироки онҳо дар ҷомеа мебошад.

1.5. Натиҷаҳои пешбинишуда

Дар раванди офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯии қурбониёни шиканҷа, ва / ё аъзои оилаи онҳо, натиҷаҳои зерин ба даст оварда мешаванд:

- Такмил ва устувории имконият ва қобилиятҳои ақлӣ ва ҷисмонӣ;
- Барқарор кардани ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии истифодабаранда;
- Беҳтар кардани муносибат бо аъзои оила ва дигар одамон дар ҷомеа;
- Беҳтар кардани ҳаёти истифодабаранда, барқарор кардани қобилияти фаъолияти мустақили иҷтимоӣ ва ҳамгироӣ ба ҷомеа;
- Ташаккули ҳудодоҳии истифодабаранда ва шинохти беҳамтоӣ ва арзишӣ худ;
- Қаноатмандии истифодабарандагон аз кумаки табобатӣ ва барқарорсозӣ.

1.6. Принсипҳои таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ

Ташкил ва пешниҳоди хизматрасониҳои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ барои қурбониён ва / ё аъзои оилаи онҳо ба як қатор принсипҳо асос ёфтааст, ба монанди:

Қабули истифодабаранда он хеле, ки вай ҳаст.

Ҳар як шахс, новобаста аз хусусиятҳои инфиродӣ, ҳуқуқи қонунӣ ва маънавии қабул ва шунавида шудан, ҳуқуқи бехатарӣ ва гирифтани кӯмак барои ҳалли вазъи душвори зиндагиро дорад.

Эҳтироми ҳуқуқи истифодабаранда барои қабули қарори мустақил дар ҳама марҳилаҳои амали муштарак.

Корманди иҷтимоӣ наметавонад ба истифодабаранда бе розигии ӯ ба нақшаи кор кӯмак расонад. истифодабаранда ҳуқуқ дорад аз амали пешниҳодшуда ва ҳамкорӣ дар ҳама марҳилаи кори муштарак, бо эътимоди нигоҳдории махфияти маълумоти пешниҳодкардаи худ, даст кашад.

Махфияти ҳамкории корманди иҷтимоӣ бо истифодабаранда.

Корманди иҷтимоӣ ва мутахассисони дигари дастаи байнисоҳавӣ бояд махфияти маълумотро дар бораи шароити зиндагии истифодабаранда, инчунин хислатҳо ва мушкилоти шахсии ӯ таъмин кунанд. Вайрон кардани махфият танҳо дар сурати таҳдид ба ҳаёт, саломатӣ, некӯахлоқии моддӣ, ҳолати рӯҳии истифодабаранда имконпазир аст ва бояд бо огоҳии

пешакии истифодабаранда дар бораи шароитҳои маҷбуркунанда сурат гирад.

Огоҳ кардани истифодабаранда дар бораи амалҳои, ки ба манфиати ӯ сурат мегиранд.

Корманди иҷтимоӣ вазифадор аст, ки саривақт истифодабарандаро дар бораи ҳамаи амалҳои андешидашуда барои ҳалли вазъи душвори зиндагии ӯ огоҳ созад. Ин амал инчунин ба рушди ҳисси масъулият ва иштироки ғаълонаи истифодабаранда дар ҳалли мушкилоташ мусоидат мекунад.

Масъулияти корманди иҷтимоӣ барои натиҷаҳои дастгирии инфиродии иҷтимоии истифодабаранда.

Корманди иҷтимоӣ барои сифат ва самарабахшӣ, саривақтӣ ва натиҷабархшии хизматрасониҳои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ, ки ба ҳалли мушкилоти мушаххаси истифодабаранда равона шудаанд, шахсан масъул аст. Ғаъолияти корманди иҷтимоӣ инчунин бояд ба барқарорсозии ғаъолияти иҷтимоӣ ва баланд бардоштани вазъи иҷтимоии истифодабаранда равона карда шавад.

Одоби корманди иҷтимоӣ дар муносибат бо истифодабаранда.

Одоби корманди иҷтимоӣ зарурати мувозинати манфиатҳои шахсии ӯ ва манфиатҳои истифодабаранда мебошад. Меҳрубонӣ ва беғаразӣ сифати муҳими корманди иҷтимоӣ буда, дар ҳама марҳилаҳои ҳамкориҳои муштариён зоҳир мешавад. Маҳз ин сифатҳо рушди эътимод ва ҳамкориҳои самарабахшро бо истифодабаранда таъмин мекунад.

Иштироки фаъоли истифодабаранда дар ҳама марҳилаҳои дастгирӣ ва офиятбахшӣ.

Муваффақияти татбиқи офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ аз иштироки фаъолонаи истифодабаранда дар ҳама марҳилаҳои дастгирии инфиродӣ вобаста аст. Муҳокимаи якҷояи ҳадафҳо ва вазифаҳои нақшаи инфиродии хизматрасонӣ ва иштироки истифодабаранда дар татбиқи барномаи офиятбахшӣ ба рушди малакаҳои фаъолияти мустақили иҷтимоии ӯ мусоидат мекунад.

1.7. Дастгирии иҷтимоии маҷмӯии инфиродӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Барои ноил шудан ба натиҷаҳои беҳтарини дастгирии инфиродии қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаҳои онҳо, корманди иҷтимоӣ технологияи идоракунии парвандаро истифода мебарад, ки маҷмӯи чорабиниҳои ҳатмиро дар ҳамкориҳои зич бо гурӯҳи мутахассисони гуногунҷабҳа иҷро мекунад. Дастгирии инфиродӣ ба эҳтиёҷоти афзалиятноки истифодабаранда ва иштироки максималии ӯ дар раванди хизматрасонӣ асос ёфтааст.

Шарти ҳатмии идоракунии парванда ин пайдарпай гузаштани ҳамаи марҳилаҳои дастгирии инфиродӣ мебошад, яъне, аз қабули истифодабаранда барои хизмат, арзёбии ниёзҳо, банақшагирии кӯмак то ба анҷом расидани хизматрасониҳо ва бастании парванда. Идоракунии парванда ба корманди иҷтимоӣ супорида мешавад, ки вазифаи роҳбари парванда (мутахассиси масъули парвандаи истифодабаранда) -ро иҷро мекунад, ки хизматрасониҳои иҷтимоиро барои истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ ташкил мекунад, кори дастаи байнисоҳавиро ҳамроҳанг мекунад, масъули пешбурди сабти шахсӣ ва сифати хизматрасониҳои он мебошад. Масъулият барои

идоракунии парванда инчунин метавонад ба зиммаи дигар аъзоёни дастаи байнисоҳавӣ (мутахассисони тиб, равоншиносон ва ғ.) гузошта шавад, агар онҳо кормандони хадамот / ташкилот бошанд.

Мӯҳлати хизматрасонӣ барои истифодабаранда аз санаи қабул ба хизматрасонӣ бо мохро ташкил медиҳад ва вобаста ба дараҷаи қонеъгардонии эҳтиёҷот ва ҳалли вазъияти душвори зиндагӣ тамдид карда мешавад.

Шумораи парвандаҳое, ки корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ҳамзамон идора мекунад, на бештар аз 8 ҳолат мебошад. Вобаста аз як қатор омилҳо, шумораи парвандаҳои шахсӣ метавонанд гуногун бошанд. Ин аз дараҷаи мураккабии вазъи зиндагии истифодабаранда, шумораи ҳолатҳои нав, ки диққати бештарро талаб мекунанд ва ғайра вобаста аст.

Сарборӣ бояд ба корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда имкон диҳад, ки барои нигоҳ доштани сабтҳо вақти кофӣ дошта бошад ва ба коҳиш ёфтани самаранокии кори асосии ӯ оварда нарасонад.

Марҳилаҳои ҳатмии дастгирии иҷтимоии инфиродӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо инҳоянд:

- барқарор кардани алоқа бо истифодабаранда;

- арзёбии ибтидоии ниёзҳои истифодабарандагон (омӯзиш ва таҳлили вазъияти мушкилот);

- тартиби қабул, таҳия ва имзои шартнома оиди хизматрасонӣ;

- кушодани парвандаи шахсии истифодабаранда;

- арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда;

- таҳияи нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабарандагон (НИХИ);

- дастгирии инфиродии истифодабарандагон ва татбиқи НИХИ;

- мониторинг ва баррасии татбиқи НИХИ;

- ба итмом расонидани хизмат.

Самаранокии офиятбахшии иҷтимоӣ аз он муайян карда мешавад, ки вазифаҳои ҳар як марҳилаи дастгирии истифодабаранда то чӣ андоза бомуваффақият ҳал карда мешаванд. Қисми муҳими раванди идоракунии парвандаҳо ва кори корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ва мутахассисони дастаи байнисоҳавӣ ҳуҷҷатгузори марҳилаҳои пайгирии инфиродӣ мебошад, ки барои ин истифодаи шаклҳои муайяни арзёбӣ ва банақшагирии кӯмаки ба дастур замимашуда пешбинӣ шудааст.

1.8. Вазифаҳои корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ҳамчун як қисми дастгирии иҷтимоии маҷмӯии инфиродӣ барои истифодабаранда

Дар доираи дастгирии иҷтимоии маҷмӯии инфиродӣ, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда вазифаҳои зеринро иҷро мекунад:

- Арзёбии ибтидоӣ мегузаронад ва истифодабарандаро барои хизматрасонӣ ба қайд мегирад;

- Мутахассисони иловагӣ (равоншинос, табиби бемориҳои рӯҳӣ, ҳуқуқшинос, корманди тиб ва ғайра), инчунин шахсони дигарро, ки барои ҳалли вазъи душвори зиндагии истифодабаранда муҳиманд, ҷалб мекунад;

- Фаъолияти мутахассисони ҷалбшударо ҳамоханг месозад, ҷаласаи гурӯҳи байнисоҳавиро оид ба баррасии парвандаҳои шахсони таҳти назорати худ мегузаронад;

- Ҳамчун миёнарав байни истифодабаранда ва мутахассисон амал мекунад;

- Арзёбии маҷмӯии ниёзҳои истифодабарандагонро анҷом медиҳад;

- Барои таҳия ва татбиқи НИХИ масъул мебошад;

- Шахсан ба истифодабаранда дар доираи салоҳияти худ хизматҳо мерасонад;

- Қонёгардони эҳтиёт ва риояи ҳуқуқи манфиатҳои истифодабарандаро назорат мекунад ва барои бехатарии ӯ масъул мебошад;

-Сабтхоро дар парвандаи шахсии истифодабаранда нигоҳ медорад.

2. ТАВСИФИ НАМУДҲОИ АСОСИИ ФАЪОЛИЯТ

2.1.Муайян кардани истифодабарандагони эҳтимоли ва қабул ба хизматрасонии иҷтимоӣ

Муайян кардани қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона метавонад бо роҳҳои мухталиф, аз ҷумла тавассути фаъолияти ташкилотҳои ҳифзи ҳуқуқи инсон, ҳуқуқшиносон, коршиносони марказҳои миллии пешгирии шиканча, хадамоти тиббӣ ва мурочиати гурӯҳи мақсаднок ба амал ояд. Дар Тоҷикистон истифодабарандагони эҳтимоли аз ҷониби Гурӯҳи ёриҳои ҳуқуқӣ, ки дар назди Эътилофи (Коалитсия) Ҷомеаи Шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон зидди шиканча ва бечазой таъсис ёфтааст ва дар якҷанд минтақаҳои кишвар ҷойгир аст, барои офиятбахшии иҷтимоӣ фиристода мешаванд. Яке аз вазифаҳои ин гурӯҳ муайян кардани истифодабарандагони

эҳтимоли, арзёбии ибтидоии зарурати риояи меъёрҳои қабул ба хизмате / ташкилоте, ки бо қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона, қор мекунад ва роҳхат намудан барои гирифтани офиятбахшии маҷмӯи иҷтимоӣ мебошад.

Асос барои қабул ба хизматрасонии иҷтимоӣ шиканчаи истифодабарандаи эҳтимоли аз шиканчаи эҳтимоли ва изҳороти хаттӣ дар бораи кӯмак мебошад. Дар як қатор ҳолатҳо, ҳешовандони наздики истифодабаранда низ метавонанд барои кӯмак мурочиат кунанд, ки нисбати онҳо шиканча мустақиман татбиқ нашудааст, аммо онҳо таъсири осеби шиканчаро ғайримустақим эҳсос кардаанд, яъне, тавассути азият ва мутобиқ нашудани (дезадаптатсия) ҳешовандон, инчунин шоҳиди истифодаи шиканча ва муносибати бераҳмона нисбат ба аъзои оилаи худ буданд.

Меъёрҳои, ки дар асоси онҳо ҳулоса дар бораи қабули истифодабаранда ба хизматрасонии иҷтимоӣ бароварда мешаванд, инҳоянд:

- хоҳиши ихтиёрии истифодабаранда барои қабул ба офиятбахшии иҷтимоӣ, ки бо ариза тасдиқ шудааст (нигаред ба Замимаи № 3);

- мавҷудияти аломатҳои шиканча нисбати истифодабаранда, аз ҷумла нишонаҳои, ки бо натиҷаи муоинаи тиббӣ тасдиқ шудаанд (осеб, захм,

ихтилоли ҷисмонӣ ё равонӣ), ки ба нигоҳубини тиббии нақшавӣ ё таъҷилӣ (ҷарроҳӣ, терапевтӣ, рӯҳӣ ва ғ.) ниёз доранд;

- мавҷудияти ихтилоли ҷисмонӣ, ки бо таъсири осеби марбут ба истифодаи шиканча нисбати хеши наздик, ки бо қарори шӯрои мутахассисон тасдиқ шудааст, алоқаманд аст.

Хадамот / ташкилоте, ки истифодабарандаи эҳтимолиро барои хизматрасонии иҷтимоӣ қабул мекунад, онро дар *феҳристи мууроҷиатномаҳо (дархостҳо)* дар бораи истифодабарандагоне, ки нишонаҳои шароити вазнини зиндагӣ доранд, сабт мекунад (ба *Замимаи №1 нигаред*) ва ба истифодабаранда ва / ё хешовандони ӯ дар бораи рӯйхат ва мундариҷаи пешниҳодшудаи хизматрасониҳо, шартҳо ва тартиби пешниҳоди онҳо, инчунин қоидаҳои қабул ба хизматрасонӣ хабар медиҳад.

Корманди иҷтимоӣ ва дигар аъзои дастаи байнисоҳавӣ бояд ба назар гиранд, ки мулоқоти аввал ва тамос бо қурбониён аз шиканча ҳалқунанда аст ва аз ин вобаста аст, ки оё ӯ ба мутахассис бовар мекунад ва дар ҳалли вазъи душвори зиндагӣ ҳамкорӣ мекунад. Мутахассис бояд пеш аз оғози сӯҳбат ва арзёбӣ кардани вазъ бо истифодабаранда шароити нигоҳ доштани махфияти маълумоти пешниҳодшударо муҳокима кунад.

Сӯҳбат бо истифодабаранда бояд озодона бошад. Хангоми гузаронидани пурсиши истифодабарандагон, набояд танҳо ба нигоҳ доштани сабтҳо диққат дода шавад ва тавсия дода мешавад, ки шартҳои зерин иҷро гардад:

- аз утоқи бехатари бароҳат истифода бурда шавад, ки ҳалалҳои берунаро барои қор истисно мекунад (ҳузури шахсони бегона, садои беруна ва ғ.);

- масофаи бароҳати байнишаҳси таъмин карда шавад;

- ба ҳамсӯҳбат бо ном мурочиат карда шавад;

- ба шахсияти мурочиаткунанда эҳтиром зоҳир гардад;

- ибораҳои ҳамфикр ва ҷонишини "мо" истифода бурда шавад, масалан: "ба фикри шумо, мо ин масъаларо чӣ тавр ҳал хоҳем кард?" ва ғайра

- истилоҳҳо ва тавзеҳоте, ки барои ҳамсӯҳбат фаҳмоанд, истифода бурда шаванд;

- хусусиятҳо ва фарқиятҳои инфиродии истифодабаранда (синну сол, ҷинс, забон, миллат, дин, вазъи равонӣ, вазъи иҷтимоӣю иқтисодӣ ва ғ.) ба назар гирифта шавад.

Қабули истифодабаранда ба хизматрасонии иҷтимоӣ бо фармони роҳбари ҳадамот / ташкилот ба расмият дароварда мешавад, ки дар он инчунин қораманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда, ки масъули

идоракунии парванда ва ба даст овардани натиҷаҳои хизматрасонӣ мебошад, нишон дода мешавад.

2.2. Бастани шартномаи хизматрасонӣ

Пас аз имзои фармон барои хизматрасонии иҷтимоӣ бо истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ (агар истифодабаранда кӯдак ё маъҷуб бошад), шартномаи хизматрасонӣ баста мешавад, ки дар он аз ҷумла маълумоти зерин дарҷ мегардад:

- шароити пешниҳоди хизматрасонӣ, ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои мутахассисони ҳадамот/ ташкилот барои хизматрасонӣ ба истифодабаранда;

- ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ дар давраи хизматрасони будан, аз ҷумла:

1. ҳуқуқҳои истифодабаранда ба дастгирии инфиродии иҷтимоӣ, иштирок дар раванди арзёбии маҷмӯи эҳтиёҷот ва таҳияи нақшаи инфиродии хизмат (минбаъд НИХИ), муҳокимаи натиҷаҳои хизматрасонӣ, гирифтани маълумоти пурра ва дуруст дар бораи вазъи солимии рӯҳӣ ва ҷисмонии ӯ, шикоят кардан аз амалҳои мутахассисони ҳадамот / ташкилотҳо ё дигарон ва ғайра;

2. ӯҳдадориҳои истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ дар ҳамкорӣ бо мутахассисони ҳадамот / ташкилот дар раванди арзёбии эҳтиёҷот, таҳия ва таҷдиди назари НИХИ ва риояи тавсияҳои

мутахассисон, ки ба беҳтар намудани ҳолати рӯҳӣ ва ҷисмонии истифодабаранда нигаронида шудаанд;

- қоидаҳои беҳатарӣ ва тартиби амал барои ҳимояи истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ;

- тартиби ҳалли баҳсҳои байни истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ ва кормандони ҳадамот / ташкилот ва шароити эҳтимолии қатъ кардани хизмат.

Шартнома роҳбари ҳадамот / ташкилот ва ҳуди истифодабаранда имзо мекунад. Бо имзои шартнома, истифодабаранда розигии огоҳона медиҳад, ки ӯ омода аст дар ҳама марҳилаҳои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ, ки ба ҳалли вазъи душвори зиндагӣ нигаронида шудааст, ҷаъолона ва масъулиятнок иштирок намояд.

2.3. Кушодани парвандаи шахсии истифодабаранда

Пас аз қабули истифодабаранда ба хизматрасонии иҷтимоӣ, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда парвандаи шахсӣ мекушояд. Агар истифодабаранда дубора барои хизматрасонӣ қабул карда шавад, парвандаи шахсии мавҷуда идома меёбад. Барои нигоҳ доштани махфияти иттилоот, ба парвандаи шахсӣ код гузошта мешавад, масалан, номҳои аввали истифодабаранда. Барои пешбурди саривақт ва босифати ҳуҷҷатҳо корманди иҷтимоӣ /

роҳбари парванда, ки бо фармони роҳбари хадамот / ташкилот ба истифодабаранда таъин шудааст, масъул мебошад.

Хуччатҳои ҳатмие, ки ба парвандаи шахсии истифодабаранда дохил мешаванд инҳоянд:

Нусхаи хуччатҳои тасдиқкунандаи мувофиқати вазъи душвори зиндагии истифодабаранда ба меъёрҳои қабул ба хизматрасонӣ, аз ҷумла:

- аризаи истифодабаранда оид ба қабул ба хизматрасонӣ ва роҳхат ба хизматрасонӣ (агар бошад);

- хуччате, ки шахсияти истифодабарандаро тасдиқ мекунад (шаҳодатномаи таваллуд ё шиноснома);

- хуччатҳои тиббӣ, ки вазъи солимии рӯҳӣ ва ҷисмонии истифодабарандаро, ки истифодаи шиканҷа ё дигар намудҳои муносибати бераҳмонро нисбати истифодабаранда тасдиқ мекунанд.

- хуччатҳое, ки марҳилаҳои дастгирии инфиродии истифодабарандаро нишон медиҳанд:

- фармони роҳбари хадамот / ташкилот дар бораи қабул ба хизматрасонӣ;

- шартномаи оиди хизматрасонӣ;

- мавод барои арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда;

- нақшаи инфиродии хизматрасонӣ ба истифодабаранда;

- рӯзномаи кори дастгирии инфиродии истифодабаранда;
- протоколи вохӯриҳои дастаи байнисоҳавӣ;
- дигар ҳуҷҷатҳо.

Роҳбари хадамот / ташкилот ва корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда барои нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳои аслии дорои аҳамияти ҳуқуқӣ ва инчунин ҳифзи маълумоти махфӣ масъуланд.

Парвандаи шахсии истифодабаранда дар хадамот / ташкилот, дар ҷои дастрас барои дастаи байнисоҳавӣ нигоҳ дошта мешавад. Роҳбари хадамот / ташкилот, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда, мутахассисони дастаи байнисоҳавӣ ва худи истифодабаранда ба парвандаи шахсии истифодабаранда дастрасӣ доранд. Корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ӯҳдадор аст барои нигоҳ доштани махфияти маълумот шароит фароҳам орад ва истифодабарандаро аз имкони дастрасии шахсрӯи бегона ба парвандаи шахсии ӯ огоҳ кунад.

Натиҷаҳои кор аз рӯйи парвандаи истифодабаранда бояд дар рӯзномаи кори дастгирии инфиродӣ аз ҷониби ҳар як мутахассиси дастаи байнисоҳавӣ сабт карда шавад (ниг. Замимаи №8)

Пас аз ба охир расидани давраи хизматрасонӣ, нусхаи парвандаи шахсӣ ба истифодабаранда ва / ё

аъзои оилаи $\bar{y}$, ё ба дигар хадамоти иҷтимоӣ, ки дар он нақшаи идомаи хизматрасони иҷтимоӣ ба нақша гирифта шудааст, интиқол дода мешавад (масалан, истифодабаранда хизматрасониҳоро дар ҷои истиқомат идома медиҳад ва ғ.)

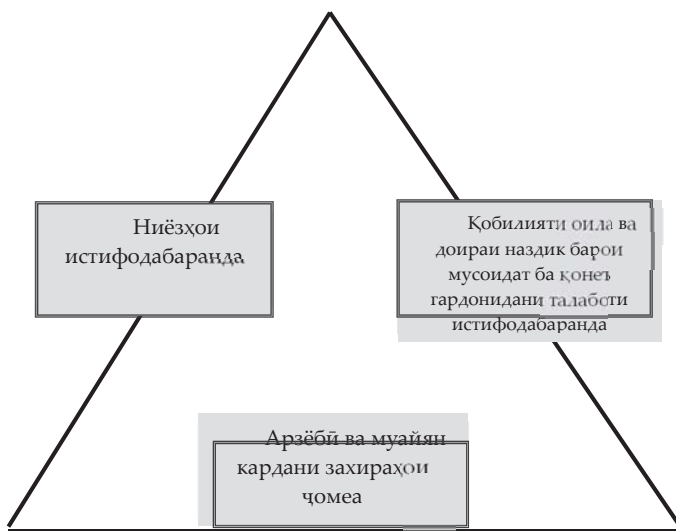
2.4. Арзёбии маҷмӯи ниёзҳо

Яке аз марҳилаҳои асосии идоракунии парванда арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда мебошад, ки онро корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда дар якҷоягӣ бо мутахассисони дастаи байнисоҳавӣ (равоншинос, ҳуқуқшинос, табиб - терапевт ва ғ.) дар тӯли 2 ҳафтаи аввал аз рӯзи қабул ба хизматрасонӣ анҷом медиҳад.

Ғайр аз ин, дар ҳар 3 моҳ гурӯҳи байнисоҳавӣ вазъи истифодабарандаро бо мақсади арзёбии самаранокии хизматрасониҳо, дараҷаи қаноатмандии ниёзҳои истифодабаранда ва саривақт тасҳеҳ намудани нақшаи инфиродии истифодабарандаро дубора баррасӣ мекунад.

Дар ҷараёни арзёбӣ, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда мувофиқи модели секунҷаи баҳодиҳии талабот амал мекунад (ниг. Расми 2), ки он се параметрро дар бар мегирад: 1) Ниёзҳои истифодабаранда 2) Қобилияти оила ва доираи наздик барои мусоидат ба қонеъ гардонидани талаботи истифодабаранда, 3) Арзёбӣ ва муайян

кардани захираҳои ҷомеа. Ҳар се параметрҳои арзбӣ бо ҳам вобастагӣ доранд ва ҳар яки онро баррасӣ намуда, мо гуфта метавонем, ки арзбӣи маҷмӯӣ гузаронида шудааст. Ин модели баҳодихӣ равиши маҷмӯиро дар хизматрасонӣ ба истифодабарандагон таъмин менамояд ва ба натиҷаҳои устувор мусоидат мекунад. Барои омӯзиши муфассали модели секунҷаи арзбӣи ниёзҳо ба дастури методии "Идоракунии ҳолатҳо: технологияи дастгирии инфиродии иҷтимоӣ барои истифодабарандаи хизматрасониҳои иҷтимоӣ" нигаред.

Расми 2. Модели арзбӣи ниёзҳо

Ҳангоми гузаронидани арзбӣ, бояд ҳарчи бештар фикру хоҳишҳои истифодабарандаро ба назар гирифт, кӯшиш намоед, ки бартарҳои ӯро

муайян намоед, зеро ин равиш ба банақшагирии самарабахши хизматрасониҳо ва қонеъгардонии эҳтиёҷоти истифодабаранда мусоидат мекунад.

Маълумот дар бораи истифодабаранда метавонад тавассути сӯҳбат бо ӯ ва / ё аъзои оила ва дигар одамони гирду атроф, мушоҳидаи рафтори ӯ, таҳлили вазъи оилавӣ, касбӣ, моддӣ ва амволияш, инчунин омӯзиши ҳуҷҷатҳои марбута, аз қабили маълумотномаи тиббӣ, роҳхат ба хизматрасонӣ, ариза ва ғайра ба даст оварда шавад.

Арзёбии маҷмӯи ниёзҳо боздид аз хона барои арзёбии шароити зиндагии истифодабаранда, арзёбии муносибати ӯ бо аъзои оила ва дигар одамони гирду атрофро низ дар бар гирифта метавонад.

Арзёбӣ тибқи шакли № 5 "Арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда", ки бахшҳои зеринро дар бар мегирад, гузаронида мешавад.

- Зарурати нигоҳ доштани саломатӣ ва тарзи ҳаёти солим;

- Талабот барои таҳкими муносибатҳои оилавӣ, рушди алоқаҳои иҷтимоӣ;

- Зарурати нигоҳ доштани ҳаёти мустақилона;

- Зарурати рушди зеҳнӣ;

- Зарурати рушди эмотсионалӣ;

- Ниёз ба таъмини моддию маишӣ ва шуғл;

- Зарурати ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ, барқароркунии ҳуқуқ ва озодиҳо.

Ҳар як бахш нишондиҳандаҳоро дар бар мегирад, ки дар асоси онҳо дар бораи ниёзҳои истифодабаранда ва дараҷаи қаноатмандии вай хулоса баровардан мумкин аст. Дар охири ҳар як бахш, сутунҳо барои сабти натиҷаҳо ва тавсияҳо барои Нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабарандагон (НИХИ) мавҷуданд.

Ба шакли баҳодихӣ востаҳои иловагии арзёбӣ ба монанди Генограмма ва хударзёбии сифати ҳаёт замима карда мешавад ва тавсия дода мешавад, ки онҳо барои ба даст овардани маълумоти иловагӣ дар бораи оила ва робитаҳои иҷтимоии истифодабаранда, инчунин то чӣ андоза қаноатманд будани ӯ аз сифати зиндагии худ истифода шаванд.

Вобаста аз эҳтиёҷоти инфиродии истифодабаранда, мутахассисони гурӯҳи байнисоҳавӣ (духтур, равоншинос, ҳуқуқшинос ва ғ.) метавонанд аз воситаҳои махсуси иловагии арзёбии касбӣ ва усулҳои ташхис истифода баранд.

Натиҷаҳои арзёбии маҷмӯӣ аз ҷониби гурӯҳи байнисоҳавӣ бо иштироки истифодабаранда муҳокима карда мешаванд. Хулосаҳо ва тавсияҳои таҳияшуда ба НИХИ дар варақаи тасдиқшуда сабт ва аз ҷониби аъзоёни дастаи байнисоҳавӣ ва

истифодабаранда имзо карда мешаванд (нигаред ба Замимаи №5).

2.4.1. Хусусиятҳои гузаронидани арзёбӣ

Барои гузаронидани арзёбии самарабахш ва натиҷаовари ҳолат, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда ва дигар мутахассисони дастаи бисёрсоҳавӣ бояд малакаҳои машваратии инфиродӣ дошта бошанд. Тадқиқот бояд ба муносибати эътимод байни истифодабаранда ва мутахассис асос ёбад.

Ҳангоми сӯҳбат бо истифодабаранда мутахассис бояд ба назар гирад, ки иттилооте, ки ӯ интизор аст, албатта муҳим аст, аммо қобилияти гӯш кардан аз қобилияти савол додан муҳимтар аст. Баъзан барои истифодабаранда муҳимтар аст, ки дар бораи оилаи худ сӯҳбат кунад, на дар бораи осеби аз сар гузаронидашуда, пас мутахассис бояд каме вақт бигирад ва имконият диҳад, ки истифодабаранда дар ин бора сӯҳбат кунад.

Шиканҷаи ҷинсӣ як масъалаи ниҳоят маҳрамона аст ва агар истифодабаранда намехоҳад дар ҷаласаи аввал дар ин бора сӯҳбат кунад, пас тавсия дода мешавад, ки ин мавзӯро ба вохӯриҳои оянда гузошта шавад, яъне вақт диҳед, вақте ки истифодабаранда эътимоди бештар зоҳир кунад ва

барои ин мавзӯро муҳокима кардан омода шавад. Барои ба даст овардани эътимоди истифодабаранда, шумо бояд шунавандаи фаъол, ҳамсӯҳбати бодикқат бошед, ҳамдардӣ ва самимият нишон диҳед. Дар ин ҳолат, истифодабаранда бояд мутмаин бошад, ки махфияти маълумоти пешниҳодкардаи ӯ таъмин карда мешавад.

Агар истифодабаранда дар бораи ҳар гуна шиканҷае, ки бинобар хотираҳои ҳодисаҳои мудҳиш ба амал омадааст, норӯҳат бошад ва ин ӯро ба ҳолати изтиробовар водор созад, маҷбур сохтани ӯ дар ба сӯҳбат дар ин бора тавсия дода намешавад, ва беҳтар аст, ки дар вақти вохӯрии навбатӣ маълумот ба даст оварда шавад.

Ҳангоми мусоҳиба саволҳои кушодро тавре гузоштан муҳим аст, ки ҳикояи мувофиқ ва муфассал ба даст ояд (масалан: "муносибати бераҳмона дар кучо, кай ва дар тӯли чанд муддат давом кард?" ва ғ.). Вақти мулоқот бо истифодабаранда метавонад ба парвандаи инфиродӣ ва хусусиятҳои ҳолат ва рафтори истифодабаранда вобаста бошад ва то 1 соату 30 дақиқа давом кунад. Агар истифодабаранда ҳангоми сӯҳбат ба танаффус ниёз дорад, ба ӯ чунин имконият фароҳам овардан лозим аст.

Ҳангоми сӯҳбат, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда метавонад пурсад, ки ҳаёти

истифодабаранда то осебгирӣ чӣ гуна будааст. Ин имкон медиҳад, ки сатҳи ҳолати психо-эмоционалии истифодабаранда ва фаъолияти иҷтимоии ӯ пеш аз ва баъд аз ҳодисаҳои осебовар арзёбӣ ва муқоиса карда шавад ва дар банақшагирии нигоҳубин мусоидат кунад.

Дар ҳолати зарурӣ, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда метавонад бо аъзои оила ё одамони дигари гирду атрофи истифодабаранда барои гирифтани маълумоти иловагӣ ва арзёбии вазъ сӯхбат кунад.

2.5. Таҳияи нақшаи инфиродии хизматрасонӣ

Нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабаранда (НИХИ) дар давоми ду ҳафтаи пас аз ба итмом расонидани арзёбии маҷмӯии эҳтиёҷот дар ҷаласаи гурӯҳи байнисоҳавӣ таҳия карда мешавад, ки дар он мақсадҳо, ҳадафҳо, натиҷаҳои пешбинишуда, намудҳои хизматрасониҳо барои расидан ба ҳадафҳои хизматрасонӣ, вақт ва пайдарҳамии онҳо, инчунин мутахассисоне муайян карда мешаванд, ки масъули татбиқи НИХИ мебошанд (нигаред ба Замимаи № 7).

Нақшаи инфиродӣ фаъолиятҳоеро дар бар мегирад, ки истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ барои ноил шудан ба ҳадафҳои хизматрасонӣ анҷом медиҳанд. НИХИ-и таҳияшуда бо истифодабаранда

мувофиқа карда мешавад, ки онро мутахассисони дастаи байнисоҳавӣ ва худи истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ имзо кардаанд. Корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда кори гурӯҳи байнисоҳавиро ҳамоҳанг мекунад ва барои иҷрои саривақтии НИХИ масъул аст. Ҳадди аққал дар як семоҳа, дар ҷаласаи гурӯҳи байнисоҳавӣ, пешрафти НИХИ бо истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ муҳокима карда мешавад ва дар ҳолати зарурӣ тағйири иловаҳо ворид карда мешаванд. Нақшаи хизматрасонии инфиродӣ метавонад дар ҳолати мушаххас чанд маротиба талаб карда шавад.

Дар ҳолати бӯҳроние, ки расонидани ёри таъҷилии тиббиро ба истифодабаранда талаб мекунад, ҳадамот / ташкилоте, ки истифодабарандаро барои хизматрасонии иҷтимоӣ қабул кардааст, бояд барои муоина ва табobati тиббӣ бидуни интизорӣ ба итмом расонидани арзёбии маҷмӯи ниёзҳо ва таҳияи НИХИ чораҳо андешад.

2.6. Мониторинг ва таҷдиди назар намудани нақшаи инфиродии хизматрасонии истифодабаранда

Фаъолияти мониторинг ин баррасии даврии НИХИ, шартномаи хизматрасонии иҷтимоӣ,

инчунин баҳодихии такрорӣ ва ниҳоии ниёзҳои истифодабаранда мебошад, ки дар протоколи ҷаласа сабт шудаанд (ниг. Замимаи 6).

Раванди аз нав дида баромадани НИХИ чунин аст, ки аъзои гурӯҳи байнисоҳавӣ вазъи кунунии истифодабарандаро муҳокима мекунанд, дараҷаи расидан ба ҳадафҳо ва вазифаҳоро қайд мекунанд ва инчунин нақшаи кори минбаъдаро бо истифодабаранда муайян мекунанд. Аз рӯи натиҷаҳои ҷаласа протокол тартиб дода мешавад, ки дар парвандаи шахсии истифодабаранда нигоҳ дошта мешавад.

Ҷаласаи гурӯҳҳои байнисоҳавӣ на камтар аз як маротиба дар як семоҳа баргузор карда мешавад, ки дар рафти он раванди татбиқи НИХИ муҳокима карда мешавад ва хулосаҳои зерин бароварда мешаванд:

- татбиқи НИХИ хуб идома дорад, натиҷаҳои мобайнӣ ба даст оварда шудаанд, кор бояд тибқи нақшаи мавҷуда давом кунад;

- натиҷаҳо ба даст наомадаанд - хизматрасониҳои пешниҳодшуда ниёзҳои истифодабарандаро пурра қонеъ намекунанд ё дар пешниҳоди онҳо монеаҳо вучуд доранд, НИХИ-ро тасҳеҳ кардан лозим аст. Аз ҷумла рӯйхати хизматрасониҳои пешниҳодшаванда ё шиддатнокии онҳоро тағир додан, захираҳои иловагиро ҷалб намудан лозим аст, ба иштирокчиёни

раванд таъсир расонидан лозим аст (истифодабаранда ё касе аз мутахассисон) ва ғайра;

- истифодабаранда аз иҷрои НИХИ даст кашидааст ва масъалаи қатъ кардани хизматрасонӣ бояд ба миён гузошта шавад;

- ҳадафҳо ва вазифаҳои НИХИ ба даст оварда шудаанд, ба анҷом расонидани хизматрасонии иҷтимоӣ барои истифодабаранда зарур аст.

Дар доираи мониторинг, тавсия дода мешавад, ки Хударзёбии сифати зиндаги як бор дар ҳар семоҳа гузаронида шавад (ба Замимаи №9 нигаред). Натиҷаҳои хударзёбӣ бояд бо истифодабаранда муҳокима ва таҳлил карда шаванд. Ин ба ӯ имкон медиҳад, ки таъсири амалҳои андешидашударо дар тағир додани вазъияти душвори зиндагӣ, ҳалли мушкилот ва баланд бардоштани сифати зиндагӣ арзёбӣ кунад ва дарк кунад. Ин воситаи арзёбӣ илова ба шакли ҳатмии арзёбии эҳтиёҷоти маҷмӯӣ буда бо осонӣ пур карда мешавад ва вақти зиёдро талаб намекунад. Воситаи арзёбиро худ истифодабаранда пур мекунад ва сатҳи қаноатмандии ӯро аз саломатии рӯҳӣ ва ҷисмонии худ, муносибат бо хешовандон ва дигар одамони гирду атроф, муносибат ба шахсият ва эътимод ба худ, эътимод ба оянда ва ҳисси амният нишон медиҳад.

2.7. Намудҳо ва мундариҷаи асосии хизматрасониҳо

Дар раванди дастгирии иҷтимоии маҷмӯии истифодабаранда, яке аз вазифаҳои асосии корманди соҳаи иҷтимоӣ / роҳбари парванда кумак ба барқарор кардани ҳисси амният, ба эътидол овардани саломатии равонӣ ва ҷисмонӣ мебошад, ки бидуни он ба натиҷаҳои офиятбахшии иҷтимоӣ ва барқарорсозии фаъолияти мустақили иҷтимоии истифодабаранда ноил шудан душвор аст. Ҳамин тариқ, офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯии қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона, илова бар кӯмаки иҷтимоӣ, пешниҳоди хизматрасониҳои тиббӣ, равонӣ ва ҳуқуқиро низ дар бар мегирад.

2.7.1. Ташкили кумаки иҷтимоӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Корманди иҷтимоӣ, ки парвандаи шахсии истифодабарандаро идора мекунад, ба ғайр аз вазифаи роҳбари парванда, дар доираи салоҳияти худ, ба истифодабаранда чунин хизматрасониҳои иҷтимоиро пешниҳод менамояд:

- машваратҳо оид ба ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ;

- кӯмак дар гирифтани саривақтии муоинаи тиббӣ, табобат ва барқарорсозӣ;
- ташкили ёрии саривақтии равонӣ ва дастгирии ҳуқуқӣ;
- барқарор кардани робитаҳои гумшудаи иҷтимоӣ ва муносибатҳои оилавӣ;
- намояндагӣ ва ҳимояи манфиатҳои истифодабаранда дар муассисаҳои дигар;
- мусоидат дар барқарор кардани ҳуҷҷатҳои гумшуда;
- мусоидат дар гирифтани манзили муваққатӣ ва кӯмакпулиҳои давлатӣ;
- мусоидат дар гирифтани кӯмаки фаврии молиявӣ барои хариди ғизо ва либос;
- мусоидат дар рушди малакаҳои касбӣ, шуғл ва ҳамгирии иҷтимоӣ;
- гузаронидани корҳои иҷтимоии гурӯҳӣ (гурӯҳҳои худкӯмакрасонӣ, арттерапия ва ғ.).

2.7.2. Ташкили ёрии тиббӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Яке аз чузъҳои дастгирии иҷтимоии қурбониёни шиканча ва дигар намудҳои муносибати бераҳмона ташкили кӯмаки саривақтии тиббӣ мебошад, ки ба беҳбудии саломатии ҷисмонӣ, аз ҷумла гирифтани ташҳиси тиббӣ ва табобати оқибатҳои ҷароҳат равона карда шудааст. Ҳолатҳои мавҷуданд, ки

табобати пурра имконнопазир аст ва истифодабаранда метавонад ба барқароркунии ҷисмонӣ барои барқарор кардани ҳаракат ва омӯзиши малакаҳои худидоракунӣ, бо назардошти вазъи мавҷуда ва имкониятҳои истифодабаранда (масалан, вайрон кардани системаи такягоҳ ва ҳаракат, сактаи дил, сакта ва ғ.) ниёз дошта бошад. Дар ин ҳола хадамот / ташкилот бо марказҳои тиббӣ барои табобати стационарӣ ё амбулатории истифодабаранда шартнома мебандад ва хароҷоти марбут ба табобати истифодабарандаро (ташҳиси тиббӣ, хадамоти махсус ва доруҳо) пардохт мекунад. Кӯмаки тиббӣ ба истифодабаранда намудҳои зерини хизматрасониҳоро дар бар мегирад:

- машварати мутахассисони тиб оид ба масъалаҳои барқарорсозии саломатӣ;
- таҳҳис ва муоинаи саломатии истифодабаранда;
- таъин ва расонидани табобати стационарӣ ё амбулаторӣ;
- пешниҳоди хизматрасониҳои табобатӣ ва барқарорсозӣ ва барқарор намудани малакаҳои худхизматрасонии истифодабаранда.

2.7.3. Ташкили кӯмаки равонӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Кӯмаки равонӣ қисми таркибии дастгирии иҷтимоии маҷмӯии истифодабаранда мебошад. Равоншинос узви доимии дастаи байнисоҳавӣ буда, дар баррасии парвандаҳои истифодабарандагон иштирок мекунад, солимии рӯҳӣ ва эмотсионалии истифодабарандаро арзёбӣ мекунад ва хизматрасониҳои равониро ҳамчун як қисми офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ пешниҳод менамояд.

Дар баробари хизматрасониҳои дарозмуддати равонпизишкӣ, равоншинос хизмати даҳолати бӯхрониро низ пешниҳод мекунад, ки ба расонидани кӯмаки фаврӣ дар сабук кардани азоби истифодабаранда дар давраи шадиди осеби равонӣ (дар соатҳои аввали пас аз шиканча гирифтӣ) шудан) ва пешгирии гузариши ихтилоли равонӣ ба ҳолати музмин равона шудааст.

Хизматрасониҳои равонӣ барои истифодабаранда чунин хизматҳоро дар бар мегиранд:

- машварати равоншинос;
- ташҳиси ҳолати равонӣ ва эмотсионалии истифодабаранда;

- даҳолат дар ҳолати бӯҳронӣ;
- мусоидат дар барқарорсозии солимии равонӣ ва эмотсионалӣ;
- кӯмак дар рафъи депрессия ва дигар мушкилоти равонӣ;
- баланд бардоштани нерӯи шахсии истифодабаранда, таҳкими захираҳои дохилии ӯ ва тағир додани рафтор.

2.7.4. Ташкили ёрии ҳуқуқӣ барои қурбониёни шиканча ва / ё аъзои оилаи онҳо

Вобаста аз эҳтиёҷоти инфиродӣ, истифодабаранда метавонад барои ҳимояи манфиатҳо ва ҳуқуқҳои шахрвандии худ ба дастгирии ҳуқуқӣ ниёз дошта бошад. Барои ин, ҳадамот / ташкилот ба Гурӯҳи кӯмаки ҳуқуқӣ (дар назди Ёътилофи ҷомеаи шахрвандӣ зидди шиканча ва бечазой дар Тоҷикистон), Маркази ёрии ҳуқуқии назди Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дигар ташкилотҳои ҳуқуқӣ башар мурочиат карда, дархости кӯмаки ҳуқуқӣ мекунад.

Хизматҳое, ки дар доираи дастгирии ҳуқуқӣ расонида мешаванд, метавонанд чунин бошанд:

- машваратҳо оид ба масъалаҳои гуногуни ҳуқуқӣ;

- мусоидат дар таҳия ва барасмиятдарории ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ (шикоятҳо, дархостҳо, изҳорот ва ғ.)

- манфиати истифодабарандаро дар назди дигар ташкилотҳо, ки истифодабаранда мустақилона ва самаранок амал карда наметавонад, намояндагӣ кардан;

- намояндагии манфиатҳо ва ҳуқуқҳои истифодабаранда дар суд дар парвандаҳои ҷиноятӣ ё шахравандӣ;

- ташкили ҷуброни зарар ва гирифтани ҷуброн барои расонидани зарари маънавӣ ва ҷисмонӣ ва ғайра.

2.8. Анҷомдиҳии хизматрасонии иҷтимоӣ

Қарор дар бораи хотима додани хизматрасонии иҷтимоӣ метавонад аз ҷониби истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ, ё гурӯҳи байнисоҳавии мутахассисон пас аз пур кардани нақшаи инфиродии хизматрасонӣ ё дар натиҷаи дағалона вайрон кардани шартҳои хизматрасонӣ аз ҷониби яке аз тарафҳо қабул карда шавад.

Пеш аз ба анҷом расонидани дастгирии иҷтимоӣ, арзёбии ниҳоии ниёзҳои истифодабаранда, инчунин таҳлили ноил шудан ба ҳадафи НИХИ ва самаранокии кор бо истифодабаранда пешкаш карда мешавад. Қарори

ба анҷом расонидани хизматрасонӣ дар ҷаласаи гурӯҳи байнисоҳавӣ қабул карда мешавад ва бо фармони роҳбари ҳадамот / ташкилот ба расмият дароварда мешавад. Нусхаи парвандаи шахсӣ ба истифодабаранда ва / ё аъзои оилаи ӯ дода мешавад ва мутахассисон дар бораи фаъолияти минбаъдаи мустақили иҷтимоии ӯ тавсияҳо медиҳанд. Пас аз пӯшидани парванда, истифодабаранда бояд огоҳ карда шавад, ки дар ҳолати зарурӣ, вай метавонад бо ҳадамот / ташкилот барои машварат ва намудҳои алоҳидаи хизмат тамос гирад.

Агар, бо вучуди талошҳои ҳадамот / ташкилот, ҳадафҳо ва вазифаҳои нақшаи инфиродӣ ба даст наомада бошанд ё мушкилот ва ниёзҳои нав муайян карда шуда бошанд, пас парванда баррасӣ ва муҳлати он тамдид карда НИХИ-и нав тартиб дода мешавад. Пеш аз ба анҷом расонидани хизматрасонӣ, корманди иҷтимоӣ / роҳбари парванда дар якҷоягӣ бо истифодабаранда муайян мекунад ки:

- мушкилоти асосии истифодабаранда ҳал карда шудааст,

- оё талаботи афзалиятноки истифодабаранда қонеъ карда шудааст,

- оё солимии ҷисмонӣ ва равонии истифодабаранда беҳтар шудааст ё не;

- оё фазои равонӣ дар оилаи истифодабаранда
бехатар аст,

- оё ҳадафҳои НИХИ иҷро шудаанд,

- оё тағйироти бадастомада устувор ҳастанд,

- оё истифодабаранда ба худ эътимод дорад ва
оё дар оянда метавонад мустақилона мушкилотро
паси сар кунад,

- оё шабакаи иҷтимоие мавҷуд аст, ки ўро
дастгирӣ карда метавонад,

- оё истифодабаранда эҳсос мекунад, ки ба
дастгирии минбаъда ниёз надорад,

- оё вай аз чиҳати иҷтимоӣ ва қонуний ҳимоя
карда мешавад.

Барои дастгирии минбаъдаи устувории
натичаҳои хизматрасонӣ ва додани машваратҳои
зарурӣ, пас аз хизматрасонӣ, корманди иҷтимоӣ /
роҳбари парванда бо ў дар давоми 3 моҳ 2-3
маротиба ва дар давоми 6 моҳи оянда 1 маротиба
тамос мегирад.

3. ЗАМИМАҶО

Шаклҳои ҳуҷҷатгузори парвандаи шахсии истифодабаранда

Шакли № 1. Дафтари бақайдгирии роҳхатҳо (мурочиатҳо)

Дафтари

Бақайдгирии роҳхатҳои (мурочиатҳои) истифодабарандагоне, ки дар онҳо нишноҳои шароити вазнини зиндагӣ ошкор карда шудааст

_____

_____ (ҳадамот/ташкилот)

Қабул карда шуд _____ 20__ р. № _____

Ба аяҷом расид _____ 20__ р. № _____

№	Сана, вақти мурочиат (шифохӣ, ҳагтӣ, ибтидоӣ, такрорӣ)	Ному насаби истифодабаранда	Суроғаи ҷои зист	Шахсе /ҳадамоте/ташкilate, ки ба истифодабаранда роҳхат додааст	Сабаби мурочиат (нишноҳои шароити вазнини зиндагӣ)	Мутахассисе, ки мурочиатро ба қайд гирифтааст	Имзои мутахассис

Шакли № 2. Роҳхат барои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ

Роҳхат барои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ

(хадамот/ташкилоте, ки роҳхатро додааст)

**Роҳхат ба хизматрасониҳои иҷтимоӣ,
муайян кардани истифодабарандаи эҳтимоӣ
(бо нишонаҳои шароити вазнини зиндагӣ)**

_____
_____
_____
_____
(ном ва насаби истифодабаранда)

Суроғи маҳалли истиқомат (буду боши муваққатӣ) :

_____
_____
_____
Сабаби додани роҳхат (нишонаҳои шароити вазнини зиндагӣ):

_____
_____
_____
Зарурати андешидани чораҳои фаврӣ (амалҳо):

_____
_____
_____
Хуччатҳои пешниҳодшаванда:

_____
_____
_____
_____
(ном, насаб, вазифа ва рақами телефони шахси роҳхатдода)

Имзои роҳхатдиҳанда: _____

Санаи додани роҳхат: _____

Шакли № 3. Ариза дар бораи қабул ба офиятбахшии иҷтимоӣ

Ариза дар бораи қабул ба офиятбахшии иҷтимоӣ

Ба роҳбари Хадамот/Ташкилот

_____

Ному насаб

Аз шаҳрванд Насаб. _____

Ном _____

Сана, моҳ ва соли таваллуд:

_____

Суроғаи ҷои истиқомат:

_____

Тел.: _____

АРИЗА

Хоҳишмандам маро ба Хадамот/Ташкилот

_____

(номи Хадамот/Ташкилот)

барои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ ва ҳалли вазъи душвори зиндагӣ маҷмӯӣ намоед.

Ман бо шароити қабул ва барориш аз хизматрасонӣ, рӯйхати хизматҳои расонидашаванда, қоидаҳои рафтор ҳангоми пешниҳоди хизматҳои иҷтимоӣ ва дигар хизматҳо шинос шудам. Иҷро намудани ӯҳдадорихоӣ шартномавиро оиди хизматрасониҳо ба ӯҳда мегирам.

Ман ба қорқард ва истифодаи маълумоти шахсии худ барои мақсадҳои қорқард розигии худро медиҳам.

Санаи ариза: _____

Имзои истифодабаранда: _____

Шакли № 4. Шартнома оиди таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ

_____
_____
(Хадамот/Ташкилот)

Шартномаи № ____
оид ба таъмини офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ

ш. _____ " ____ " _____ 20__ с.

Хадамот/Ташкилот _____
дар шаҳси _____ (Ному насаби роҳбар), ки дар асоси

Низомнома/Оиннома, ки санаи
" ____ " _____ 200__ с. №. _____ тасдиқ карда шудааст, амал менамояд ва
минбаъд "Иҷроқунанда", номида мешавад аз як тараф ва

_____
(Ному насаби шахрванд ё намоёнани ваколатдори ӯ)

_____ соли таваллуд,
шиносномаи _____ силсилаи _____ №. _____, дода шудааст

_____
Дар суроғи: _____ ба қайд гирифта
шудааст

_____ тел.

_____
Дар суроғи: _____ зиндагӣ
менамояд

_____ тел.

_____
минбаъд "Истифодабаранда" номида мешавад, аз дигар тараф (оянда -
Тарафҳо), шартномаи зеринро (минбаъд - Шартнома) дар бораи зерин баастем:

1. Мавзӯи Шартнома

1.1. Иҷроқунанда ба истифодабаранда дар доираи офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ хизматҳои зарурӣ мерасонад.

2. Ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои тарафҳо

2.1. Истифодабарандае, ки барои офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ қабул шудааст, ҳуқуқ дорад ба:

- гирифтани хизматҳои иҷтимоӣ, тиббӣ, раванӣ ва ғайра, ки ба беҳбуди солимии рӯҳӣ ва ҷисмонӣ равона шудаанд;
- маълумот дар бораи ҳуқуқҳо, ӯҳдадориҳо ва шартҳои пешниҳоди хизматҳо;

- ба махфӣ нигоҳ дошта шудани маълумоти дорои хусусияти шахсӣ;
- иваз кардани мутахассиси хизматрасон дар сурати хизматрасонии номунтазам ё бесифат;
- бо тартиби яктарафа боздоштани фаъолияти Шартномаи мазкур дар сурати иҷро нагардидани ўҳдадориҳо аз ҷониби Иҷроқунанда.

2.2. Ҳангоми қабули хизмат, Истифодабаранда вазифадор аст:

- бо мутахассисоне, ки хизмат мерасонанд, эҳтиромона муносибат кунад, ба дағалӣ ва таҳқир нисбати онҳо роҳ надиҳад;
- дар ҳолати бистарӣ шудан ё ташриф овардан ба дигар муассисаҳои тандурустии дар НИХИ номбарнашуда, дар ин бора ба корманди иҷтимоӣ / мудири парванда хабар диҳад;
- дар раванди арзёбии маҷмӯи ниёзҳо, инчунин дар таҳия ва татбиқи нақшаи инфиродии хизмат фаъолон ширкат варзад;
- тавсияҳои мутахассисони гурӯҳи байнисоҳавиро саривақт иҷро кунад.

2.3. Истифодабаранда ҳуқуқ надорад:

- дар ҳолати мастӣ хизматро талаб кунад;
- иҷрои кореро талаб кунад, ки ба доираи вазифаҳои гурӯҳи байнисоҳавӣ дохил карда нашудааст.

2.4. Иҷроқунанда ҳуқуқ дорад:

- дурустии маълумоти пешниҳодкардаи Истифодабарандаро ҳангоми бастанӣ Шартномаи мазкур санҷад;
- аз Истифодабаранда талаб кунад, ки ҷадвали мувофиқашудаи хизматрасонии иҷтимоӣ, тиббӣ, равонӣ ва дигар намудҳоро риоя кунад.

2.5. Иҷроқунанда вазифадор аст:

- ба Истифодабаранда дар бораи ҳаҷм ва сифати хизматҳои пешниҳодшуда иттилоъ диҳад;
- натиҷаҳои арзёбии маҷмӯи ниёзҳо ва НИХИ бо Истифодабаранда мувофиқа кунад;
- риояи шартҳои Шартномаи мазкур ва ҳуқуқҳои истифодабарандаро, ки дар Шартномаи мазкур пешбинӣ шудаанд, таъмин намояд;
- махфияти маълумоти шахсиро дар бораи Истифодабаранда таъмин намояд.

3. Тартиби пешниҳоди хизматҳо

3.1. Пешниҳоди хизматрасонии офиятбахшии иҷтимоии маҷмӯӣ дар ҳаҷм ва мӯҳлатҳое, ки байни Истифодабаранда ва Иҷроқунанда мувофиқа карда шудаанд, амалӣ карда мешавад.

3.2. Даъвоҳои оид ба ошкор кардани камбудииҳо дар ҳаҷм, мӯҳлат ва сифати хизматҳои гирифташуда аз ҷониби Истифодабаранда ба Иҷроқунанда тавассути корманди иҷтимоӣ / мудири парванда на дертар аз 3 рӯзи гирифтани хизмат пешниҳод карда мешавад.

3.3. Иҷроқунанда бояд бартараф кардани камбудииҳои кормандони ҳадамот / ташкилотро на дертар аз 10 рӯз аз рӯзи даъвои Истифодабаранда ташкил намояд.

4. Масъулияти Тарафҳо

4.1. Дар ҳолати ичро накардан ё ичрои номатдуби ўҳдадориҳо тибқи Шартнома, Тарафҳо тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

5. Тартиби тағир, илова ва қатъи Шартнома

5.1. Шартнома метавонад аз нав бааста шавад:

- вақте ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тағир дода мешавад;
- ҳангоми тағир додани дигар шароити модди, ки ба тартиби пешниҳоди хизмат таъсир мерасонад.

5.2. Шартномаро қатъ кардан мумкин аст:

- агар Истифодабаранда зиддиятҳои тиббӣ барои хизматрасонӣ / дастгирии иҷтимоӣ дошта бошад;
- дар сурати такроран вайрон кардани шартҳои Шартнома аз ҷониби Истифодабаранда;
- бо қарори гурӯҳи байнисоҳавии мутахассисон барои анҷом додани хизматрасонӣ / дастгирӣ;
- дар ҳолате, ки Истифодабаранда барои хизматрасонии дарозмуддат ба дигар ҳадамот / ташкилоте гузарад.

5.3. Созишнома қатъи назар аз ихтиёри Тарафҳо дар ҳолати марги истифодабаранда қатъшуда ҳисобида мешавад

6. Ҳалли баҳсҳо

6.1. Баҳсҳо ва ихтилофоте, ки метавонанд дар мавзӯи Шартнома ба миён оянд, тавассути гуфтушунидҳои тарафҳо ҳал карда мешаванд.

7. Мӯҳлати амали шартнома

7.1. Шартномаи мазкур муваққатӣ буда, то "___" _____ 20__ эътибор дорад

7.2. Созишнома аз рӯзи ба имзо расидани Тарафҳо эътибор пайдо мекунад.

8. Муқаррароти ниҳой

8.1. Шартномаи мазкур дар ду нусхаи дорои эътибори баробари қонунии бааста шудааст, ки якеаш бо Иҷроқунанда, дигаре бо истифодабаранда мебошад.

8.2. Ҳама тағирот ва иловаҳо ба Шартномаи мазкурро Тарафҳо бояд имзо кунанд.

8.4. Дар сурати пеш аз мӯҳлат қатъ кардани Шартномаи мазкур, Тарафҳо вазифадоранд, ки Тарафи дигарро на дертар аз се рӯз то қатъ гардидани Шартномаи мазкур ба таври хаттӣ огоҳ кунанд.

9. Суроғаҳои ҳуқуқӣ ва имзоҳои Тарафҳо

"Иҷроқунанда"

Суроғи ҷои бақайдгирӣ
(суроғи ҳуқуқӣ)

Телефон _____

(Ному насаби роҳбар)

(имзо)

Сана _____

Роҳбари парванда:

Ному насаб (имзо)

Ҷ.М.

"Истифодабаранда"

Насаб _____

Ном _____

Номи падар _____

Суроғи ҷои истиқомат

Телефон _____

Шиносномаи:

Силсилаи _____ N _____

Дода шудааст _____

Санаи дода шудан _____

(Ному насаби истифодабаранда)

(имзо)

Сана _____

Шакли № 5. Арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда

_____
_____
(Хадомот/Ташкилот)

_____
(Санаи пурқунӣ)

Арзёбии маҷмӯи ниёзҳои истифодабаранда

1. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ КОРБАР

Маълумоти шиносӣ бо истифодабаранда	
Ному насаби истифодабаранда	
Рақами парвандаи шахсӣ	№ _____
Вазъи оилавӣ:	Оиладор__ Мучаррад__ Бевамард__ Оиладор__ Мучаррад__ Бевазан__ Аз оилааш ҷудо шудааст____ Санаи таваллуд: рӯз/моҳ/ сол
Миллат	Тоҷик _____ Рус _____ Ўзбек _____ Дигар _____
Забони муошират	Тоҷикӣ _____ Русӣ _____ Узбекӣ _____ Дигар _____
Маълумот:	Миёнаи нопурра__ Миёна__ Миёнаи махсус__ Олии нопурра__ Олий__
Шуғл:	Кор мекунад__ Кор намекунад__ Таҳсил мекунад__ Ҷои кор ва вазифа: _____ Ҷои таҳсил: _____
Маълумоти шиноснома:	

Маълумот барои тамос:	
	Истифодабаранда
	Шахси мутассадӣ (хеши наздик, парастор, шахсе, ки мададгор аст)
Суроға:	
Телефон:	
Мобили:	
Хешовандон:	

Ризоият	
Розигӣ ба арзёбии маҷмӯи дода шудааст:	
☐	
Сана:	Имзо:

Мақсади мууроҷиат ба

Ҳадамот/Ташкилот: _____

Арзёбии қаблӣ гузаронида шуд Ҳа Не

Ибтидои/Маҷмӯй	
Санаи гузаронидани арзёбӣ:	
Гузаронида шудааст аз ҷониби Ҳадамот/Ташкилот:	
Ҳисоботи арзёбӣ дархост карда шуд	☐ Ҳа ☐ Не

Коргари иҷтимоӣ/Роҳбари парванда	
Ному насаб:	
Вазифа:	
Телефон:	
Мобилӣ:	
Почтаи электронӣ:	

№	Дигар мутахассисони ҷалбгардида		
	Ному насаби мутахассис	Вазифа	Телефон
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Маълумот барои тамос бо аъзоёни оила, аз ҷумла кӯдакон		
Ному насаб	Суроға	Телефон

2. Эхтигч дар нигоҳ доштани саломатӣ, тарзи ҳаёти солим

(Дар асоси шарҳҳои истифодабаранда, омӯзиши ҳуччатҳои тиббӣ пур карда шудааст)

Рӯйхати омилох	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуччатҳо
Истифодабаранда бемории вазнин ё ташхис дорад, ки ба саломатии ӯ таъсири манфӣ мерасонад		
Истифодабаранда захме ё бемориеро аз сар гузаронидааст, ки то ҳол ба саломатиаш таъсир мерасонад		
Истифодабаранда гирифтори шиканча, таҷовуз ва бадрафторӣ гаштааст		
Қаду вазни истифодабаранда ба меъёрҳои рушди синну сол мувофиқат мекунад		
Истифодабаранда иштиҳои бад ва мушкилоти хоб дорад		
Вақте ки истифодабаранда бемор аст, касе ба вай хуб нигоҳубин мекунад.		
Истифодабаранда дорои аллергия, хилофи нишондодҳо, талаботи парҳезӣ, вобастагӣ аз доруҳо ва ғ.дорад		
Истифодабаранда тарзи ҳаёти фаъолро пеш мебарад, машқҳои ҷисмонӣ дорад ва ба қадри кофӣ ҳаракат мекунад		
Истифодабаранда дорои маълумот дар бораи нигоҳ доштани саломатии худ (дар бораи парҳез, дар бораи доруҳо) мебошад.		
Истифодабаранда ҳар замон нушокиҳои спиртӣ, нашъа истеъмол мекунад, сӯиистифода мекунад, вобастагӣ дорад (<i>мувофиқашро хат кашед</i>)		
Дигар		

Хулосаҳо ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Огоҳонидан ва таълим додани истифодабаранда дар бораи рафтори солим ва бехатар.

Ҷалби мутахассисони соҳаи тиб ба муоина, таъобат ва таҳияи тавсияҳо барои истифодабаранда.

Мониторинг, назорат ва ёдраскунӣ ба истифодабарандаон барои иҷрои тавсияҳо.

Мусоидат дар ташкили дастрасӣ ба захираҳо, шароити солими зиндагӣ ва ғайра.

2. Эҳтиёҷ барои таҳкими муносибатҳои оилавӣ, рушди робитаҳои иҷтимоӣ

(Сифати муносибатҳои оилавии истифодабаранда ва ҳама гуна тағирот дар тӯли вақт тавсиф карда мешавад, таҷрибаи ҷудошавӣ, аз нав муттаҳидшавӣ, талоқ ба назар гирифта мешавад. Барои пур кардани ҷадвал аз воситаҳои иловагии арзёбии "Генограмма" ва "Худшиносии баҳодихии сифати зиндагӣ" истифода бурдан мумкин аст.)

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда бо хешовандон (ҳадди аққал бо яке аз онҳо) робитаҳои хеле устувор ва мунтазам дорад.		
Истифодабаранда пайваста аз хешовандон (ҳадди аққал яке аз онҳо) дастгирии эҳсосӣ ва дар ҳолати зарурӣ кумаки моддӣ мегирад.		
Истифодабаранда муносибати гарм ва бозътимод ба хешовандонро нишон медиҳад		
Истифодабаранда дар гузаштаи наздик бо ягон хешовандаш муноқиша кардааст		
Истифодабаранда ҳамсоягони худро мешиносад, бо онҳо муноқиша намекунад		
Истифодабаранда узви ягон гурӯҳ ё коллектив мебошад		
Истифодабаранда ҳадди аққал ду дӯсти берун аз оила дорад, ки бо онҳо муоширати мунтазамро дорад		
Дар ҷомеа ё гурӯҳ ҳадди аққал як нафар (ба ғайр аз хешовандон) вучуд дорад, ки истифодабаранда метавонад дар ҳолати душвор ба ӯ муроҷиат кунад		
Дар ҷомеа, гурӯҳ, истифодабаранда аз эҳтиром ва ҳамдардӣ бархурдор аст, аз атрофиёнаш ситоиш ва рӯҳбаландӣ мегирад		
Истифодабаранда имконият дорад, ки анъанаҳои фарҳангии миллии худро риоя кунад		
Дигар		

Хулосаҳо ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Чустуҷи хешовандон ва ҷалби онҳо ба дастгирии истифодабаранда. Кӯмаки равонӣ ва машварат. Муносибати шахсӣ ва дастгирии мунтазам. Ҷалби истифодабаранда ба фаъолияти гурӯҳӣ.

Маслиҳат оид ба миёнаравӣ дар оила ва муносибат.

Омӯзиши малакаҳои муносибат бо роҳи омӯзиш, сӯҳбат ва амалия.

Фароҳам овардани шароит барои нигоҳ доштани муносибат бо одамоне, ки барои ӯ аҳамият доранд (дастрасӣ ба телефон, навиштани мактубҳо, ташкили вохӯриҳо)

Ҷалб ба фаъолиятҳои, ки истифодабаранда дар онҳо метавонад муваффақият ва эҳтиром ба даст орад.

4. ЭТИҶИ НИГОҲ ДОШТАНИ ҲАӢТИ МУСТАҚИЛОНА

(Таҳлил дар асоси мушоҳида, мусоҳиба бо истифодабаранда гузаронида мешавад)

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда қоидаҳо ва одоби дар ҷомеа пазируфташударо медонад ва мефаҳмад		
Истифодабаранда медонад, ки чӣ гуна ба худ ғамхорӣ кунад (хӯрок хӯрдан, пушидан, оббозӣ, ҳоҷатхона ва ғ.)		
Истифодабаранда метавонад (медонад чӣ тавр, метавонад, наметарсад) ба ҷойҳои ҷамъиятии ниёзманд (дӯкон, идоракунии хона, ҷамоат ва ғ.) таширф оварад.		
Истифодабаранда қодир аст (медонад, ки чӣ тавр, наметарсад, дудила намешавад) бо одамони нав шинос шавад ва тамос гирад		
Истифодабаранда медонад, ки чӣ гуна бояд ба таври дӯстона рафтор кард, ҳамдардии атрофиёро бедор кард		
Истифодабаранда мунтазам дар корҳои ғоиданок, ки барои ӯ қобили иҷро мебошанд, иштирок мекунад		
Истифодабаранда медонад, ки чӣ гуна пулро истифода барад, нақшаи бучети худро дорад		
Истифодабаранда мақсадҳо дорад (касбӣ, шахсӣ ва ғайра), медонад, ки чӣ гуна амали худро мустақилона ба нақша гирад		
Истифодабаранда метавонад мустақилона қарор қабул намояд		
Истифодабаранда метавонад мустақилона талабот ва хоҳишҳои худро баён кунад		
Дигар		

Хулоса ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Барқарор кардани малакаҳои худхизматрасонӣ.

Таълими малакаҳои рафторӣ иҷтимоӣ.

Чалби истифодабаранда ба фаъолияти гурӯҳӣ

3. Эҳтиёҷ дар рушди зехнӣ

(Дар раванди кори инфиродӣ бо истифодабаранда ва ҳамкориҳои гурӯҳӣ бо иштироки истифодабаранда, таъхиси равонӣ пайдо карда мешавад)

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда ба маслиҳат оид ба масъалаҳои муҳим ё ҷолиб барои ӯ дастрасӣ дорад		
Истифодабаранда ба машғулиятҳо барои омӯختан ё ташаккули малакаҳо дар соҳаи муҳим ё ҷолиб барои ӯ ҳозир мешавад		
Истифодабаранда метавонад фикру мулоҳизаҳои худро оид ба масъалаҳои барои ӯ манфиатдор ва муҳим баён кунад		
Истифодабаранда ба маълумоти муҳим ва ҷолиб барои ӯ (телевизион, Интернет, радио, рӯзнамаҳо, китобҳо ва ғ.) дастрасии ройгон дорад.		
Дар гузашта, истифодабаранда дар эҷодиёт ё кор муваффақияти аз ҷониби атрофиён эътирофкарда ба даст овардааст.		
Истифодабаранда мунтазам бо шахсони барояш шавқманд робита дорад (муошират, кори дастаҷамъӣ, бозиҳо, эҷодкорӣ ва ғ.)		
Истифодабаранда дигаронро мефаҳмад ва онҳо уро мефаҳманд; агар монеаҳои коммуникатсионӣ (забон, ихтилоли нутқ) мавҷуд бошанд, истифодабаранда метавонад онҳоро бартараф кунад		
Дигар		

Хулоса ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Чалби истифодабаранда ба муоширати фаъол, ташвиқи ӯ барои иброи андеша ва андешаҳо.
 Чалби истифодабаранда ба фаъолияти гурӯҳӣ (омӯзиш, самаранок, эҷодӣ, истироҳат).
 Ташкили дастрасии истифодабарандагон ба маълумоти нав (телевизион, интернет, радио, рӯзнамаҳо, китобҳо ва ғ.)

6. Эҳтиёҷ дар рушди эмотсионалӣ

Дар асоси мусоҳибаи инфиродӣ, ташҳиси психологӣ таҳлил карда мешавад. Як абзори иловагии "Хударзёбии сатҳи ҳаёт" истифода мешавад)

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда метавонад ҳиссиёт ва эҳсосоти худро баён кунад		
Истифодабаранда бо ҳар як шахси муҳим ва аз ҷиҳати эмотсионалӣ дӯстдошта, муносибати бозътимод ва устувор дорад		
Истифодабаранда, дар маҷмӯъ, ба одамони атроф бо эътимод ва ҳамдардӣ муносибат мекунад, метавонад дилсӯзӣ, омодагӣ ба кӯмаки муштарак зоҳир кунад		
Истифодабаранда одатан ташвишовар ва шиддатнок аст		
Истифодабаранда фобия дорад (тарсу ҳароси идоранашаванда: торикӣ, фазои маҳдуд, танҳоӣ ва ғ.)		
Дар ҳолатҳои бо стресс ва изтироб алоқаманд, истифодабаранда оромии худро гум мекунад (воҳимаи идоранашаванда, ғам, депрессия)		
Истифодабаранда қодир аст (медонад, ки чӣ тавр, наметарсад, дудила намешавад) бо шахси ҷинси муқобил робита барқарор кунад, муносибати эмотсионалии ҳамдардӣ ва муҳаббатро нигоҳ дорад		
Истифодабаранда, дар маҷмӯъ, ба худ муносибати бад мекунад, худро аз дигарон бадтар мешуморад, худро маҳкум мекунад		
Одамони гирду атроф истифодабарандаро рад мекунад, таъбиз(дискриминатсия) мекунад, таъқиб мекунад ё дар инзиво(изоляция) қарор медиҳанд		
Истифодабаранда ба рафтори хашмгин ва девиантӣ моил аст		
Ҳолатҳои зуроварӣ аз ҷониби истифодабаранда нисбати дигарон (хешовандон, шиносҳо, ношинсон) ё муносибати бераҳмонаи кӯдакон мавҷуданд		
Дигар		

Хулоса ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Дастгирии шадидаи эмотсионалӣ ва ҳамроҳӣ.

Ҷалб ба корҳои, ки ӯ метавонад дар онҳо муваффақият ба даст орад.

Омузиши мутақобила тавассути сӯҳбатҳо, фаъолияти гурӯҳӣ.

Машварат ва омузиши равонӣ.

Ҷалби истифодабаранда ба муоширати фаъол, дастгирӣ ва ташвиқ барои изҳори андеша ва фикрҳо.

7. Эҳтиёҷот барои таъминоти моддию техникаӣ ва шугъл

Таҳлилро ҳангоми сафари хона, бо роҳи санҷиши ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда ва гуфтугу бо истифодабаранда анҷом додан мумкин аст).

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда хонаи худ, ҳуҷраи алоҳида, манзили иҷора дорад.		
Ҳолати санитарии манзил қаноатбахш, барои саломатӣ бехатар, аз ҷумла таъминоти об, барқ, гармӣ, ҳоҷатхона, ҷаммом ҳаст		
Истифодабаранда хоҷагии наздиҳавлиғӣ, боғи сабзавот, заmine дорад, ки кишт карда мешавад		
Қарзҳо, пардохтҳои саривақт пардохтнашуда мавҷуданд, ки истифодабаранда наметавонад онҳоро мустақилона пардохт кунад		
Барои пӯшонидани хароҷоти ҳаррӯза (хӯрок, нақлиёт, барқ) маблағи кофӣ мавҷуд аст		
Барои пӯшонидани хароҷоти доимии зиндагӣ маблағи кофӣ мавҷуд аст (иҷора, либос, хариди доруҳо ва ғ.)		
Дигар		

Хулоса ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Кумак дар ёфтани кор. Омӯзиши банақшагирии бучетӣ.
Мусоидат дар гирифтани имтиёзҳо, кумаки давлатӣ.
Чалби кумак ба ҳолати хуб овардани манзил манзил.

8. Эҳтиёҷот ба ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ, барқароркунии ҳуқуқ ва озодиҳо

Таҳлили ҳуҷҷатҳо, мусоҳиба бо намоёндагони муассисаҳо ва ғ.)

Рӯйхати омилҳо	Ҳа/Не	Далелҳо, мушоҳидаҳо, ҳуҷҷатҳо
Истифодабаранда имтиёзҳои давлатиро, ки ба онҳо ҳуқуқ дорад, намегирад (нафақа, кӯмакпули ва ғайра)		
Истифодабаранда баҳси амволи дорад, молу мулки худ, маблағи коркардашро, хонаи ба ӯ таалуқдоштаре гум кардааст ё метавонад гум кунад		
Барои ҷуброни зарар ва гирифтани ҷуброн барои расонидани зарари маънавий ва ҷисмонӣ истифодабаранда ба дастгирии ҳуқуқӣ ниёз дорад		
Истифодабаранда ба баҳси ҳуқуқӣ оид ба муносибатҳои оилавӣ ё нигоҳубин ҷалб шудааст, аз муошират бо кӯдакон ё дигар шахсони барои ӯ муҳим ҷудо гузошта шудааст		
Ниёзҳои дигар (дастрасӣ ба манзил, конунигардонии ҳуқуқи амвол ва ғ.)		
Дигар		

Хулоса ва тавсияҳо

Тавсияҳои имконпазир:

Пешниҳоди машварати ҳуқуқӣ.

Намоёндагии манфиатҳои истифодабаранда дар суд.

Миёнаравӣ.

**ХУЛОСАҲОИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ВАЗӢИ ҚАНОАТКУНИИ НИЁЗҲОИ
ИСТИФОДАБАРАНДА
(тибқи арзёбии маҷмӯӣ)**

Ному насаби

истифодабаранда _____

Санаи таваллуд _____

Суроғаи ҷои зист _____

Рақами телефон _____

Ному насаби коргари иҷтимоӣ/роҳбари парванда, ки арзёбӣ кардо гузаронидааст:

Санаи оғози баҳодидиҳӣ _____ Санаи анҷоми баҳодидиҳӣ _____

Хулосаи Корманди Иҷтимоӣ / Роҳбари парванда оид ба ҳолати қонеъ гардонидани талаботи истифодабаранда, хусусиятҳои фаъолият ва иқтисоди оила / муҳити атроф, захираҳои ҷомеа барои мусоидат дар рафъи вазъи душвори зиндагӣ

Арзёбии маҷмӯиро гузаронид _____ Сана _____

Имзои коргари иҷтимоӣ/роҳбари парванда)

Аъзоёни гурӯҳи байнисоҳавии коршиносони, ки барои арзёбӣ ҷалб шудаанд:

Ному насаби мутахассис	Вазифа	Рақами телефон	Имзо

Бо хулосаҳои арзёбӣ шинос шудам:

Имзои истифодабаранда _____ Сана _____

Коргари иҷтимоӣ / роҳбари парванда:

Ному насаб) _____ (имзо)

Сана _____

Шакли № 6. Протоколи ҷаласаи гурӯҳҳои байнисоҳавӣ
Протоколи ҷаласаи гурӯҳҳои байнисоҳавӣ

Шаҳр/Ноҳия _____

Сана: _____

Ному насаби иштирокчиёни ҷаласа:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Рӯзномаи ҷаласа:

1. _____

2. _____

3. _____

Оиди масъалаи якӯм баромад карданд:

_____
_____
_____

Қарор:

_____
_____
_____

Оиди масъалаи дуюм баромад карданд:

_____
_____
_____

Қарор:

_____
_____
_____

№	Ному насаби иштирокчиёни ҷаласа	Вазифа	Имзо
1.			
2.			
3.			

Шакли № 7. Нақшаи инфородии хизматрасонӣ ба истифодабаранда (НИХИ)

Санаи пуркуни)

НАҚШАИ ИНФИРОДИИ ХИЗМАТРАСОНИӢ БА ИСТИФОДАБАРАНДА (НИХИ)

Истифодабаранда (Ному насаб)

Рақами парвандаи шахсӣ:

Мақсадҳои дарозмуҳлати НИХИ:

Хадамот/Ташкилот)

№	Хадафҳои кӯтоҳмуҳлат, натиҷаҳои интизоршаванда	Чорабиниҳо (фаъолиятҳо) барои ноил шудан ба онҳо	Иҷрокунандагон	Муҳлати иҷро	Санаи мониторинги натиҷаҳо	Қайд оиди иҷроиш
		4) ...				
		4) ...				
...						

Санаи боздиди нақша

Ман розӣ ҳастам ва ба иҷрои НИХИ мусоидат хоҳам кард: _____

Имзои роҳбари парванда:

Аъзоёни ғуруҳи байнисоҳавӣ, ки дар иҷрои нақша иштирок доранд, бо он шиносанд:

№	Ному насаб	Вазифа	Маълумоти тамос бо мутахассисон	Имзо

Ному насаби истифодабаранда/намоияндаи қонунӣ) (имзо)

_____ (сана)

Шакли № 8. Рӯзномаи корӣ барои дастгирии инфиродии истифодабаранда

Санаи пуркунӣ)

РӯЗНОМАИ КОРИӢ БАРОИ ДАСТГИРИИ ИНФИРОДИИ ИСТИФОДАБАРАНДА

Истифодабаранда (ному
насаб)

Рақами парвандаи шахсӣ:

Сана, вақт	Мутахассисе, ки корро иҷро кардааст	Мундариҷаи чорабинӣ (фаъолият) Ҳадамот/ташкилот	Хулосаҳо ва тавсияҳо	Имзои мутахассис	Шарҳ

Шакли № 9. Хударзёбии сифати зиндагӣ

Хударзёбии сифати зиндагӣ

Марҳамат, баҳо диҳед:

Ҳолати маъмулии саломатии ман

хеле бад

хеле хуб

Кайфияти маъмулии ман

хеле бад

хеле хуб

Муносибати ман бо одамони атроф

хеле бад ё
муносибат
надорам

хеле хуб

Муносибати ман бо ҳешовандон

хеле бад ё
муносибат
надорам

олиҷаноб

Ҳаёти ман то чӣ андоза қолиб аст

хеле
дилгирқунанда

хеле қолиб

☺1

Чӣ қадар худамро эҳтиром мекунам

тамоман
худамро
эҳтиром
намекунам

ба худам
эҳтироми пурра
дорам

Ҳиссиёти бехатарии шахсии ман

хеле
дахшатнок ё
хатарнок аст

тамоман бехатар

Боварии ман ба фардо

боварӣ
надорам

пурра боварӣ
дорам

Шакли № 10. Генограмма

Рӯйхати адабиёти истифодашуда

Идоракунии парвандаҳо: технология барои дастгирии инфиродии истифодабарандаи хизматҳои иҷтимоӣ. Дастури методӣ / Муаллиф - таркиб: Зверева И.Д., Кияница З.П., Комилова З.А., Кузьминский В.А., Лукашов С.С., Шарипова Л.Ш. - Душанбе: ҶДММ "Контраст", 2013. - с.

Офиятбахшии маҷмӯии ҷабрдидагони шиканча. Дастури иттилоотӣ. Дастурҳо барои гузаронидани барномаи омӯзишии 5-рӯза. Ташкилоти Озодӣ аз шиканча "Офиятбахшии маҷмӯӣ", Рӯеҷ Т. октябри 2011.

Протоколи Истанбул. Роҳнамо барои тафтиш ва ҳуҷҷатгузори самараноки шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиқкунандаи шаъну шараф [Китоб]. - Нью-Йорк, Женева: СММ, 2004.

Кори инфиродии иҷтимоӣ. Қайдҳои лексия. Муаллиф-тартибдиҳанда - мушовири лоиҳа, Лукашов С.С. Душанбе 2012.

Ҳисобот дар бораи сафари омӯзиши Гурӯҳи корӣ оид ба офиятбахшии ҷабрдидагон ва / ё аъзои оилаи онҳо ба Арманистон ва Гурҷистон (2017).

Дастур оид ба офиятбахшии маҷмӯии қурбониёни шиканча таҳрири Канд. илмҳои тиб Асанова Т.К. Таҳиягар Т.К.Асанов - фаслҳои I, II, III, IV, V, VI, наشري умумӣ, П.Асылбаева - Қисмҳои II, III; Исмоилова Ч. - бахшҳои II, IV; Парпиева А.Р. - Қисми VI Таҳриргарон: Дастурҳои ISBN, ки дар доираи лоиҳа таҳия шудаанд Ҷамоҳангсози лоиҳа Бағишбеков С., Койлубаева А., Саутова И., Колбина Н. Бишкек 2016

Эътилофи чомеаи шахрвандӣ зидди шиканча ва бечазой дар Тоҷикистон (Натиҷаҳо январ-марти 2020)

Конвенсияи СММ зидди шиканча ва дигар намудҳои муносибат ва ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шараф [Китоб] = Конвенсияи СММ зидди шиканча. - 1984.

Ҳисоботи созмонҳои ғайриҳукуматӣ ба Кумитаи ҳуқуқи башари СММ дар давраи баррасии ҳисоботи сеюми даврии Тоҷикистон дар бораи татбиқи МПГП дар иҷлосияи 126 дар моҳи июли соли 2019

<http://notorturetj.org/en/tjun/tajikistan-joint-ngo-submission-under-committee-against-tortures-follow-procedure-march-2020>